

လျှို့ဝှက်

ပေါင်ရေအပူတ် ၃၀

တစ်ပြည့်ကျက်

နိုင်ငံခြားသားများဝင်ရောက်မှု

နှစ်

မှ နိုင်ငံပြည်နယ်မြစ်ရပ်အခြေအနေအချို့

တစ်ပြည့်

ကြမ်း ၉၄၉၀ မိုင်မှူးလှိုင်
အမှတ် (၅၂) ခြေချော်တစ်ရင်း

ရက်စွဲ ၁ - ၁၁ - ၈၃

လျှို့ဝှက်

နိုင်ငံခြားသားများ ဝင်ရောက်မှုနှင့်
ရရှိငြိမ်းနယ်မြေရပ်ကွက် အခြေအနေအရ

စာတမ်းစာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	ဝင်ရောက်မှု	
		ပု	ဇ
၁	နိုင်ငံခြား	၀	
၂	ရည်ရွယ်ချက်	၂	
၃	နိုင်ငံအတွင်း ဝန်းရင်း ဆန်ခဲထွက်ရက်အရ	၂	
၄	ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအတွင်း ဗုဒ္ဓဘာသာများ ဖြစ်ပေါ်	၂	၀
၅	ဗုဒ္ဓဘာသာသမာဝင်တိုင်းများ ဝင်ရောက်မှုအခြေအနေ	၆	၆
၆	နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဗုဒ္ဓဘာသာများ လှုံ့ငှား	၆	၀၀
၇	မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဘုံဗုဒ္ဓဘာသာ လက်ရှိဝင်ရောက်လာသည့်အခြေအနေ	၀၀	၀၀
၈	မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ပွဲနိုင်ငံခြား သားများ	၀၀	၂၂
၉	နိုင်ငံတော်အတွက်စီးပွားရေး နှီးပွားမှုများ	၂၂	၂၄
၁၀	မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နိုင်ငံရေး ရည်မှန်းချက်များ	၂၄	၂၆
၁၁	ရရှိငြိမ်းနယ်အခြေအနေ	၂၆	၄၀
၁၂	ခေတ်ဟောင်း ခေတ်အေး ဗုဒ္ဓဘာသာများ	၄၀	၄၀
၁၃	အင်္ဂလိပ်စာတမ်း ဖောင်း ကိုကောလိယရန်နည်းလမ်း	၄၀	၄၃
၁၄	နိုင်ငံတော်အတွက်ကောလိယစာတမ်း ပြောင်းလဲရန်လိုအပ်ချက်များ	၄၃	၅၀
၁၅	နိဂုံး	၅၀	၅၂

ဤ များ ဖြင့်အရုဏ်၊ အနုတ်တို့၊ ဗုဒ္ဓဘုရား ဝေဒနာတို့လည်း ၊ လက်ခံကြိုဆိုသည့်
 တင်လဲများ နှင့်အတူ ကျေး ဂွဿရီတို့များ အတွင်း သို့၊ အထူး တစ် ဝင် ဝေဒနာ
 ယူဝါး ကြံခြင်း ၊ လက်ခံကြိုဆိုသည့် ဝေဒနာများ အနေဖြင့်၊ ယင်း တို့၏ ကျေး ဂွဿရီ -
 ယိုး ခုန် ဝေဒနာ၊ ဖြစ်မခါ ချိတ် ချိတ်၊ နှင့်ပြုစု နှစ်နှစ်အဖြစ် ၊ သို့ဖြင့် ဝေဒနာတို့
 ကြံခြင်း ဖြစ် သော ၊ တင်လဲ ခေအိမ်အတွက် များ နေရာတွင် ၊ တိုင်း နှင့်ပြုစု နှစ်နှစ်အား
 သို့ဝင် ဝေဒနာတို့ ယော အနုတ် ခေအိမ်တွင် ၊ နေဝင်ယင် အနုတ် အသစ်အား အ
 နား တိုး ခြံလည်း ကောင်း ၊ မိုတဝေက် နှစ်နှစ်တွင် မိုတဝေက် အသစ်အား အ
 တိုး ခြံလည်း ကောင်း ၊ အိမ်နှံလည်း ရေအပြေဘင်း အစွဲမရှိ ဝေဒနာအား ၊ ယိုး ဖြစ်
 တင်း နေရာအသား ပေး ခြင်း ဖြစ်၍ ၊ အနုတ်အရုဏ်အစွဲအနုတ်အရုဏ်ပစ္စေကြ
 ကြံရပါ။ ဤနည်း လမ်း အရအသွင်အစွဲအနုတ်အရုဏ် ဖြင့် ၊ ဝေဒနာ ကျေး ဂွဿရီ
 အိမ် ခြံနှံလည်း ရေတိုး လာအစွဲမရှိ ဝေဒနာတို့ ၊ ဝေဒနာ နှင့် ဝေဒနာအနုတ်အရုဏ်
 သို့ဝေဒနာ အနုတ်အရုဏ် အသားဖြင့် ဝင် ဝေဒနာ ချိတ်အဖြစ် ၊ ဝေဒနာတို့၏ တွင်
 ရုပ်ပင်ဖြစ်သည်။ တင်လဲများ ဒေဂျီ ချိတ် နှစ်နှစ် ၊ နှင့် ဝေဒနာတို့အရုဏ်
 များ အရသော ဝေဒနာ ဝေဒနာ ဝေဒနာ ဝေဒနာ ဝေဒနာ ဝေဒနာ ဝေဒနာ ဝေဒနာ ဝေဒနာ
 တို့ဖြင့် မခါ ချိတ်အနုတ် ၊ တိုင်း ခြင်း အား ဖြစ်ပြုသော များ များ ပြုဝါး ပါသည်။
 တင်လဲအကြီး တိုင်း များ အနုတ်အရုဏ်တိုင်း တိုင်း ဝေဒနာ နေခြင်း ဖြင့် ၊ ၊ အနုတ်
 အနုတ် ၊ တင်လဲအရုဏ်တိုင်း ကောင်း ၊ ချိတ် ဝေဒနာ ၊ တိုး များ ဝေဒနာ ၊ သူမူ ဝေဒနာ ၊
 အကြွတ်အစွဲ များ တို ဖြေရှင်း ပြီး သော အနေဖြင့် ၊ အလား အလာ များ တို မျှော် -
 လင့်အဖြစ်ထုတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အရွယ် ချိတ်အရုဏ် များ နှင့်အတူ တိုင်း တိုင်း ဝေဒနာ
 ဖြင့် ၊ ဖြစ်မခါ တိုင်း ၊ ရင်း သား တာဝါ အစား တွင်း အင်္ဂါ ၊ တန်ပန် ဝေဒနာ တိုင်း
 အစား လက်မူ ၊ တိုင်း ၊ ရင်း သား တို နှင့် ဝေဒနာ နှင့်အတူ ဝေဒနာ ဝေဒနာ တိုင်း
 အဆင် ပြေ ဝေဒနာ ၊ နှစ်နှစ်အရုဏ် ဖြင့် အချိန် များ နှင့်အတူ တိုင်း ၊ အခက်အခဲ
 နှင့် နှင့် ဝေဒနာ ဝေဒနာ ၊ ဝင် ဝေဒနာ ဝေဒနာ ဝေဒနာ ဝေဒနာ ဝေဒနာ ဝေဒနာ
 နေ ဝေဒနာ အခက်အခဲ ဝေဒနာ ၊ သို့ဖြင့် အသက် ၆ နှစ်မှ ၁၅ နှစ်အတွင်း ဂြိုဟ်
 များ တို ၅ ယောက်မှ ၁၀ ယောက် ၊ ၁၀ ယောက်မှ ၃၀ ယောက်အထိ ၊ အနု -
 တိုက် ၊ အပြုတိုက် ၊ သုံး ယိုး ကောင်း ၊ ဝေဒနာ ကောင်း ၊ ဝေဒနာ ကောင်း ၊ ဝေဒနာ
 ကောင်း ၊ သို့တင် ဝေဒနာ များ သို့တင် ဝေဒနာ များ သို့တင် ဝေဒနာ များ
 က ၊ တိုက်လေး များ တို မိမိတို့ များ များ ယောကလေး ဝေဒနာ များ အနေဖြင့် လက်ခံ၍ ၊
 က ဝေဒနာ များ သို့တင် ဝေဒနာ များ ဖြီး နေဝင် ၊ ဝေဒနာ နှင့် ပြုစု နှစ်နှစ်အား
 တင်လဲ ၊ အခြား တိုင်း နှင့်ပြုစု နှစ်နှစ်အား သို့ ဝေဒနာ တိုက်သည်။ တိုက်လေး
 ဝေဒနာ များ အား ဖြီး

သဖြင့်၊ ယ နေ့ကုသို ယောအချိန်အခါမျိုး ဖွတ်လည်း ၊ ယခင် ခေတ်အဆက်ဆက်က နေ့ရသဝင်
 နေ့ခက်ယူသည့်နည်း ထူး၊ နေ့ရသဝင်ရရှိရေး ထိုနည်း မျိုး နှစ်ဖြင့်အသေအလဲကြီး ဝေး အေး
 ထုတ်ပျက်ရှိကြသည်။ ယင်း ထိုအတိတ်မှ နေ့ရပ နေ့ကြီး ဝေး အေး ထုတ်ပျက်စေရန်လည်း ကောင်း ၊
 မိမိတို့အတိတ်မှအကြိုက်ပေး ဖွတ်လမ်း ကြောင်း အမှား ဖျိုးစွဲ ပြောင်း ရွှေ့ဘက်တက်သည်။ -
 မေ့သူတို့၊ နှစ်တိုက်များ ကြောင့်၊ မူဆလင်များ ငှင်း နှိုးစိုက်ခတ်ရသလို၊ ထိုး ချိ ပေါက်မြောက်
 ခဲ့ကြပါသည်။ ။ ၂၀၁၁ ခုအတွက် ယေဘုယျအားဖြင့် ယေဘုယျအားဖြင့် နယ်ပယ်များ နှစ်မှအလုပ်သမား အစည်း
 အရုံး ဥပဒေအဖြစ်၊ မူဆလင်တူလား ဦး ရွှေ့အောင်အား ၊ တာဝန်ပေး ခန့်အပ်အား
 ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ။ ကျောက်ဖြူမြို့နယ်မှ မူဆလင်တက်လဲများ ၊ ဦး ရွှေ့အောင်၏အမှုနှင့်
 အသိဖြင့်ထိုး တက်ကြီး မှား ဖျက်ရှိကြသည်မှာ ၊ အထင်အရှား ပင်ဖြစ်ထိ သည်။ များ စွာ
 သောအခွင့်အရေး များ ဖော်ထုတ် ပေး နေခြင်း များ အနက်၊ သာဓကအရမှာ ၊ -
 ဝသန်း သာဓကန်း ၊ ရေလုပ်ငန်း ပိုင်နက်ခွဲခြား မှုအတွက်၊ နှိုင်း ရင်း သား ရေလုပ်ငန်း
 ကြီး များ ထိုမျက်စိဖြင့်၊ အင်အားများ များ ထိုအခွင့်အရေး ပေး ခဲ့ကြောင်း အထင်
 အရှား ရွှေ့နိုင်ပါသည်။ ။ မူဆလင်တူလား ထိုအတိုက်ပိုင်ခွင့်၊ အခွင့်အာဏာရရှိရေး ထို၊
 နည်း မျိုး နှစ်ဖြင့်ကြီး ပမ်း ရယူတတ်ကြသည်။ ။ အင်အားများ အနေဖြင့်ဦး ရွှေ့အောင်
 နည်း ထူး ပေါက် ရောက်နိုင် အောင်၊ နှိုင်း ရင်း သား အာဏာအာဏာ၊ တရား မှုမတော် ဆေး
 စေတနာမှ၊ ရခိုင် နာမည်များ ၊ မမာနာစွာများ ၊ အမည်ပေး ဝေါ်ဝေါ် နေကြ -
 ဖြစ်ကြောင်း ရွှေ့နိုင်ပါသည်။ ။

၂၂။ ရခိုင် မျိုး နှစ်စုဖြစ် ပါသည်ဟုဆိုသည့် နည်း ဖြစ်ပျက်၊ ပြောင်း ပြောင်းတမ်း တမ်း -
 မှုပင်များ နေကြ သောအခြေအနေအရပ်မှာ ၊ ရှိတင်ရသမျှပင်များ မှုဖြစ် ပါသည်။ ပြန်မာ
 နိုင်ငံအတွင်း သို့ဝေစွာအရင် ရောက်ရှိလာ သော ၊ မူဆလင်တက်လဲများ သည်ပြန် မာ -
 သမိုင်း ဖြစ် နေရာတော်အတန်းတန်း ခေါက်မိကြပြီး ၊ ပြန်မာကိုင်း ရင်း သား ထို န်
 တန်ပန်ဝ လေးထိုး စိတ်ထိုက်လည်း ၊ တက်သိခေး လက်ကြသည်အရွှေ့ဘက်၊ ဤဤ ဝန် ဝန်အထောက်
 အထား ၊ အထုံး အကား ၊ အချက်အလက်ထိုက်တင်ပြပျက်၊ ယင်း ထိုအတိုက်ပိုင် မျိုး နှစ်စုဖြစ်
 ကြောင်း ၊ နိုင်ငံ တော် ကောင်းအထိတင်ပြပျက်ဖြစ်ပျက်၊ ကျေး ခွာ၊ ရပ် တက်များအတွက်
 တွင်လည်း ၊ စည်း ရုံး ရှိ အော်အော်ရှိကြသည်။ ။ ယင်း ထိုအနေဖြင့် ရခိုင် မျိုး နှစ်စုဖြစ်သည့်
 ရှိတင်ရသမျှ မျိုး ဟုဆိုအမော ပြောဆို နေ စေတနာမှ၊ ရခိုင် မျိုး နှစ်စု ပါတိုက် သော ၊ -
 မည်သည့်ရှိတင်ရသမျှ ၊ နက်ထုံး ထွက်ထူး၊ မူဆလင်သားကိုး ထွက်ထူးထွက်ထူး ၊
 တယောက်မှ မရှိပါ။ ။ အား ထုံး သော ရှိတင်ရသမျှ ၊ သက်အရွယ် ဝင်ဘာသားကိုး ထွက် သော
 မူဆလင် များ ဖြစ်ကြသည်။ ။ သို့ဖြစ်၍ ဝင်လာ မေ့ စားစွဲစွဲဝင် နေကြ သော ၊ မူဆလင်တက် လဲ
 များ သည် ၊ ရှိတင်ရသမျှ ပင်များ များ ထိုများ စွာအကြိုက် ရွှေ့ပြီး ၊ မည်သည့်အား ပေး -
 ပေး ၊ အင်အားများ တလည်း ရခိုင် မျိုး နှစ်စုဖြစ် သော ရှိတင်ရသမျှ မျိုး ထူး ၊ ငှင်း ထို အ -

ဖြစ် နေ၍ ခြေတမ်း ကိုကား ၊ ရှင်း ယင်း ဖော်ပြခြင်း မပြုကြ တော့ဘဲ။ လိမ္မာမီး နဖီ
 စွာ နား ကွယ်လား ကြသော်။ ထိုကတ်ဆိုး ပါး သက်မှာ ၊ နှိပ်စက် တော် တော် စံသို့ ရခိုင် -
 ရိုက်စေ၍ ၊ မိုး နှယ်စုစေတန်း ဝတ်ပြု သော ၊ မေတ္တာ ရှေ့ဘက် ခြင်း ရှိရှိတတ်ရာ ရခိုင်
 မိုး နှယ်စုစေတန်း ၊ ပြုခေါင်း ဆောင်ကြီး ဖြစ် သော ၊ ခြေပုံမြို့ရွယ်ခင် ပါတိစုံ ခေတ်မှ -
 လက်ကျန် နှိပ်စက် ရေး သော ၊ ယောဝင်း ဦး သိန်း ဆောင်ဆိုသူမှ ၊ မူဆလင် ဝိုက်လှံ ဝတ်ကြီး
 တလင်တမယား နေစံတိုင်း ၊ ခြေတမ်း ၊ ခင်တော်တော်ဖြင့် တင်ပြသွား သော်လည်း -
 ဦး သိန်း ဆောင်ဆိုတိုင်း ၊ မူဆလင်တိုက်အကျင့်အတိုင်း ၊ မယား များ စွာကား ရှိရှိမှု မ
 တ။ ယင်း မယား များ ထွင် ရခိုင်စားမိုး သမီး တဦး ပင် ပါရှိ ပေ သေး သည်။ နှိပ်စက်သား ၊
 ဥပဒေပြုဌာနန်း မှုများ နှင့် မတ်သက်၍ သည်း ၊ မူဆလင်တို့သက် နှိပ်စက်သား များ ဖြစ်လာ
 စေ ရေး အတွက် ၊ နည်း မပါစီး စုံဖြင့် ဤအဖွဲ့ကို ရှိကြသော်။

၂၄။ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ၊ မူဆလင်တို့သက်တိုင်း ၊ ရင်း သား မိုးနှယ်
 စုဖြစ် ခြေတမ်း ကို ၊ ဩဇာနိဗ္ဗာန်နိဗ္ဗာန်နိဗ္ဗာန် ဝတ်ပြု ရာ နှင့် နိုင်စုံ သော သာ တော်ကံအထား ၊ အ
 ကိုး အကား ထိုကို ၊ လုပ်ငြိမ့်စိတ် ၊ ရွက်ရှိကြသော်။ ဥပမာ ဖော်ပြရသော် ၊ မူဆလင် များ ၊
 ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း နှိုဝင် ရေခက်မှ နှင့် မူဆလင်လူဦး ရေအဆမတန်တိုး ပွား နေမှု
 ကို ၊ စိုး ရိုက်တကြီး တင်ပြ ခဲ့သူမှ ၊ နှိပ်စက် တော် တော် စံသို့ ဝင် ဟောဝင်း (ယခင် ရ တ ဩ
 ပြောဘက်ဦး အဖော်) ဦး ဝှုဇွန်း ဖြစ် ဖြစ် ပါသည်။ ဦး ဝှုဇွန်း ဖြစ် နေဖြင့် မူဆလင် များ သည်း
 ဩဇာနိဗ္ဗာန်နိဗ္ဗာန်နိဗ္ဗာန် များ ပြား ခြေတမ်း တော် ၊ စွာသိ ပါသည်။ မူဆလင်တော်လှီ မှ
 တမန် ၊ ကမန် မှ ရှိတတ် ရာ အဖွဲ့တို့အသိသင့်တိုး ပြောဝင်း ကြသော် ၊ မူဆလင်တိုက်အကြံအစည်
 ကိုလည်း ၊ ဦး ဝှုဇွန်း ဖြစ် နေဖြင့် တော် ၊ စွာသိ ရှိ ပါသည်။ ဤသို့ ရှိသဖြင့် နှိပ်စက် တော်
 တော် စံသို့ တင်ပြ ခဲ့ သော ၊ ဤဦး ဝှုဇွန်း ဖြစ်ပင် ၊ မဂ္ဂလာဦး နှင့် တမန်တို့သက် ရခိုင် -
 မိုး နှယ်စုစေတန်း ၊ ရင်း သား များ ဖြစ်ကြ ပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်တိုင်း ၊ ရင်း သား လူမိုး
 စုများ (ဆောင်တန်း ၊ ဦး ဝှုဇွန်း ၊ ရှိစေတား ရည်လှစွ) စော့စွာ တွင် ရေး သား ဤဝဇ္ဇာဝ -
 ဝှုဇွန်း တင်တံလတွင် ဝှုဇွန်း တိုက် ဝေ ခဲ့ပြန် ပါသည်။ ၎င်း စော့စွာ တွင် ရခိုင်ပြည်နယ်တိုင်း -
 ရင်း သား လူမိုး စုများ အ ခြေတမ်း ကို ၊ ကို ဆောင်တန်း နှင့် ဤဦး ဝှုဇွန်း စော့စွာ တွင် ရည်
 လှစွာ တွင် ၊ ပြောဆိုကြသည့်တန် ဝန်ဖြင့် ၊ ရေး သား ထုတ် စေတား ဝှုမှ ၊ များ စွာ က
 လေး တလား ဆန်လှ ပါသည်။ သို့ရာတွင် ယင်း စော့စွာ တွင် ၊ မူဆလင်တလား များ အနေ
 ဖြင့် ၊ အဆောင်အထား ကိုး ကား ကွယ် ရာ မှတိုက် ၊ မှတ်ရာ ၊ အနိပ်အမာ ရရှိသွား ဖြီး
 ဖြစ် ပါသည်။ ယင်း စော့စွာ တွင် ၊ မှတ်ကို ၊ အကား အချို့ ဖော်ပြ ရသော် ၊ ဝဇ္ဇာဝ - ပြည်
 နှစ်ပြည် တော် စုံဖြင့် မာ နှိပ်စက် တော် ယဉ် ကျား မှုဌာနမှ ထုတ် စေသော် ၊ ဦး မင်း နှိပ် -
 (ကို အေ) ရေး သား သော နိုင်တိုင်း ၊ ရင်း သား ပြည် တော် စုံသား စော့စွာ ၊ ဖိတ်
 မတိုက် ကော် မတိုက် မတိုက် စေ သော ၊ ကို ၊ ရင်း သား ဦး ရာ စေ လေးစား စံ များ (ရခိုင်)

ယူ၍ ကုသော သန့်မြင်ရာ ရောက်ကာ မေယုမြစ် မှတဆင့်၊ အ နေ ဘက်ဘက်မြစ်ကမ်း သို့
 တင် ပို့ပျက် ဂြိုဟ်။ ယင်း ကုသိုလ် ပို့ ရာ ထွက်ဆောင် ဝင် နစ် နီ တေ ဝင်း ကျော် နှီး နှင့်
 အ ပေါင်း ဝါ နေ ဘက်လိုက်တစုလည်း ဝါ ဝင် ကြ ပါ သည်။ ၎င်း တို့ သည် စ ပါး ကြို ကင် ငွေ များ ဝို
 ရေး နှိ ခ် ချ ရှိ များ ထွက် လိုက် လို နှား သား ကြ ပြီး ၊ အ ဗိုး ရက် စ ပါး ဆက် ခို ခို များ နှင့်
 အ ဖြစ် ၊ ကျော် နှီး ဝါ ပုဂ္ဂလိက စ ပါး ခို ခို များ မှ တဆင့် ၊ မြေ ဝင် ကျ ကု သယ် ကု ခိုး ထုတ် ပျက်
 ဂြိုဟ် ပါ သည်။ နေ့ စ ဝင် မြစ် ခိုး ထုတ် တင် ပို့ နေ သော ဘန် စ ပါး ၊ ဆန် ကွဲ ၊ မုန့် ဆန် ၊ ကမင်
 ခြောက် ၊ ဝဲ အ မျိုး မျိုး ၊ စွမ်း သီး ၊ သား ဝါး ၊ ပုစွန် ၊ စ သော ဝင်း ရေ ဝါ နှစ် များ စ
 နက် ၊ ဆန် စ ပါး တမျိုး တည်း နှစ် စ ဝင် ဆန် စ ပါး ဝင်း သိမ်း နှစ် ဆယ် ကျော် နှင့် အ ဗိုး တန်
 သစ် ထီး များ ၊ သား ရေ ၊ ဝါး မြေ ကြွ ဝါး ၊ ဝါး လက် မြေ ၊ ဆင် စွယ် ၊ ကွဲ နှား ၊ အ ဝါး လက် တည်
 ဆောင် ကား သည် ဝင် မတင် ရ သေး သည် ဟော ၊ သမ္မာန် များ ဝို ၊ တက် လား ဒေ သျှ ချိ ဝ် နှိ
 ခိုး သွင်း နေ ကြ သည်။ ဝါ ရေ ဝါ ခို ခို မြစ် နယ် ဆွတ် ၊ ဂြိုဟ် နယ် များ မှ ၊ ထိုင်း ၎င်း သား လက်
 သား မြစ် သူ တို့ ၊ နှစ် စ ဝင် ဆန် အ ကြ ဝင် တည်း ကျွဲ ကျွဲ နေ ကြ ရ သော ဝါး နှစ် ခို ခို ၊ ကွဲ နှား
 များ မလုံ မ လေ ဝင် ကြ ဖြစ် ကို ၊ ရက် ဆန် နှစ် ဝယ် သာ ဝင် နယ် ဝိုက် ပိုး ကြ ရ မည် မြေ များ ဝို ၊ ရက်
 ပေါင်း များ စွာ လှ နှင့် ဒီ ဝါး ကို နယ် ကို နေ ကြ ရ ကြောင်း သိ ရှိ ရ သည်။

၃၂။ ပြည်စွတ် ၊ ဂြိုဟ် ၊ ချိ ဝင် တော် နှစ် ဝါး လက် စား ပွား ရေး စ နစ် ကို ဆန် ကု သ
 ပျက် ၊ လယ် သာ မြေ ၊ နေ အိမ် ၊ အ ဆောင် အ နှီး များ ကို အ သမ တန် ငွေ ပေး ဝယ် ယူ ပျက် ဂြို
 သည်။ တေ ဝင်း ရေ ၊ ဝါး ရေ ၊ သန် ရေ ဝါး သော ခို ခို ၊ ကွဲ ၊ ခို ခို ၊ နှား များ ကို လည်း သက်
 ကြွတ် စား သော ကို နေ ကြ သည်။ မူ သလင် တက် ကို များ သည် ထုတ် ကြေး ငွေ များ စွာ ရှိ သော
 အ ဝင် ချိ ဝင် အ ချိ ဝင် အ လက် သွား ရေ ဝင် ကို ဝိုက် ကြ ပြီး ၊ ငွေ ကြေး တရား တရား တည်း စ
 ဆောင် ၊ ရှိ သည် အ ချိ ဝင် ဝင် ကြ ပြီး ၊ ထိုင်း ၎င်း သား တို့ လယ် သာ နှင့် နေ အိမ် များ
 ကွဲ နှား များ ကို အ သမ တန် ငွေ ကြေး ပေး ခြ် ဝယ် ယူ ကြ သည်။ ဒီ ဝါး ၎င်း ၎င်း သား များ သည်
 နေ အိမ် များ ကို ယူ ကို စေ ပြီး ၊ ရေ ဝင်း များ သည် မြစ် ၊ အ ချိ ငွေ ကြေး မတ် ချိ ဝင် သော ကို ၎င်း
 ၎င်း သား တို့ မှ ကု လား နှင့် အ ချိ ဝင် အ သက် ရေး ခြံ ခို ၎င်း စ ဝင် တက် သား ကြီး ၊ ကု လား အ နေ
 ကြ ဝင် တန် ခိုး အ လိုက် အ လို ရှိ သော ဝင် စိ တ ဆောင် ကို မိ ဝါ မြေ သာ ခြံ ဆောင် ကု ဝင် ကြီး ၊ ၂ နှစ်
 ဝင် ကြ ဝင် သည် အ ချိ ခို ၎င်း ဆို သား သည် အ ကို ၎င်း ၊ ကု လား သို့ မှ ကို ယူ ရေ ဝင်း မြစ် ၎င်း များ ပြု ကု
 ကြ သည်။ ဝယ် ယူ သော ကု လား အ နေ ကြ ဝင် ၊ သက် သော ဝင် ဝင် သော ကို ၎င်း လက် ကြီး ၊ မူ ခြံ တေ ဝင်း
 သက် တေ ဝင်း သယ် ဆောင် သည် သော ကြ ဝင် ၊ အ လက် တက် ခို ဝင် ကု လား အ ဝင် သို့ ရှိ လေ သည်။
 ဒီ ဝါး ကို ချိ ဝင် မှ စမ်း ဆီး ဝါး သည် အ ကု လား ဒေ သျှ ချိ ဝင် မှ ဟော ၊ သမ္မာန် တို့ သည် ၊ အ ဝင် ကု လား
 ကြ ဝင် ဒီ ဝါး ကို ချိ ဝင် အ ထွင်း မှ ၊ ငွေ ဝင် ခို ဝင် စွမ်း များ ခိုး ထုတ် ရန် ဝင် ရေ ဝင် ကြ ဝင် များ
 ကြ ဝင် ကြ သော ဝင် လည်း ဒီ ဝါး ကို ချိ ဝင် တက် မှ စမ်း ဆီး အ ရေး ယူ သည် အ ချိ ဝင် တား ၊ ကို ဝင် ပမ်း

အရာများ သဘာဝတရား အတိုင်းပင်ဖြစ်သည်။ တကယ်တော့ နိုင်ငံတော်များ များ မိမိနိုင်ငံနှင့်ပတ်
သက်၍ ၊ လုပ်ရပ် ရာလုပ်ကို နိုင်ကြခြင်း ၊ ဖွဲ့စည်း နေထိုင်အား သူနဲ့ ဝါး ပြုများ လျှို့ ဘ
စေတင် ရှုဆင်ခြင်း သား သတ္တဝါ ဖြစ်သည်။ သူ့ သုံး စေတင် ၊ မေတင် စေတင် စေတင်၍ -
ဆယ်တစ် ကျော် ၊ ရသေ့ စေတင် စေတင် မိမိတို့၏ ဝါး များ တွင် ၊ သူနဲ့ ဝါး မြဲနှင့် မ
ခြား စေတင်လိမ့်ကား များ ကား အစေတင် ရသေ့ ၊ ရသေ့သို့ဖြစ် နေပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေး ဂုဏ်များ ၊ ချက်များ ။

၃၃။ ဝိပဿနာ နိုင်ငံတော်မြန်မာ သို့ ဂုဏ်လတ်လမ်း ၊ ငြိမ်ဝပ်စုံ ၊ နှစ်စဉ် တစ် နှစ်
၍ ၊ နိုင်ငံတော်၏ နှစ်စဉ် ၊ ပွား ရေး စနစ်ကို အခြေခံသော ၊ နိုင်ငံတော်၏ နိုင်ငံတော် စေတင်လျက်
ရှိပါသည်။ နိုင်ငံတော်၏ နှစ်စဉ် ၊ ပုံစံ အခြေခံ ဥပဒေအရ ၊ နိုင်ငံတော်၏ နိုင်ငံရေး ပါဝင်မှု အရ ၊
အရပ်များ ၊ နိုင်ငံခြား သား များ ကား ဝင် ရောက်သွား ၊ ဆောင်ရွက် မိမိပေး နိုင်
ပါ။ ထိုကဲ့သို့ နိုင်ငံတော်၏ နိုင်ငံရေး အရပ်အစား တစ်စုံတစ်ရာ ၊ ပါဝင် ရွက် မပြုနိုင် သော်လည်း ၊ နိုင်-
ငံတော်၏ များ စွာ သော စား ပွား ရေး ၊ လူမှုရေး စသော လက် အောက် စေတင်လျက် -
အစေတင်အထက် စေတင် ရမည့် နိုင်ငံတော်၏ တား ၊ နိုင်ငံတော်၏ နိုင်ငံရေး ဂုဏ်တော်၏ တော်
ရွက်ရေး များ ပေး အပ်ထား ပေသည်။ မူဆလင်ဘက်လုံး များ သည် နိုင်ငံတော်၏ အစေတင် -
ယင်း ကဲ့သို့ ရှိသော ၊ သော အရွက်ရေး ဖြစ် ၊ ကျေး နား တို့ ပြန်၍ နည်း မှန်လမ်း မှန် နိုင်
ငံတော်၏ အစေတင် ၊ အစွမ်း ပြုနိုင်သမျှ သော လုပ်ငန်း များ တွင် ၊ စိတ်ပါလက်ပါလေး နား နက် -
နက် ပါဝင် ဆောင်ရွက် သင့်ပါသည်။ သို့ရာတွင် အတော် ခြိတ်ပြုပြီး ဖြစ်သည့် အတိုင်း ၊ ယနေ့
မူဆလင်ဘက်လုံး နိုင်ငံခြား သား များ နှင့် နိုင်ငံ ဝန်ထမ်း မူဆလင်ဘက်လုံး များ (၅) -
ဘက်လုံး တပြား ၊ ဘက်လုံး ဒီမိုကရေစီ များ သည် ၊ နိုင်ငံတော်၏ နိုင်ငံရေး သော ၊ နိုင်ငံခြား သား
ကရပ်များ နှင့် တရားတပြား များ ကဲ့သို့ မကုန်မကုန် ၊ နိုင်ငံတော်၏ အစွမ်း ရှိသော ရှိ ငြိမ်း
လုပ်ငန်း များ ၊ ဝိပဿနာ စေတင် စေတင် စေတင် ၊ မရှိကြပါ။ အစွမ်း သော
သော ရေး နည်း တစ်ခုတည်း ဖြစ် နိုင်ငံတော်၏ အစေတင် မကုန်မကုန် ၊ အစေတင် ၊ အ
မှတ် မေး ဖြစ် နိုင်ပါသည်။

၃၄။ နိုင်ငံတော်၏ တစ်ခုတည်း ရေး နိုင်ငံ ဂုဏ်တော် များ ၊ ချက်စီ အစွမ်း တစ်ခုဖြစ် သော
ပြည်သူ့စစ် မဟာ အရာတို့ကို ၊ ရန်သူမှတ် ဆောင် ရွက်လျက်ရှိ သော ၊ တစ်ခုတည်း ရေး လုပ်ငန်း
များ နှင့် ပတ်သက်၍လည်း ၊ ယင်း မူဆလင်ဘက်လုံး များ သို့မဟုတ် ရာသီဥတု အခြေခံ ပိုင်း ၊
ရရှိ ရေး နှစ် ၊ လုံး ဝ မြေစီလင့်ချက် မရှိပါ။ လွန်စွာ ရှိသော ၊ အစွမ်း သော ၊ ဝန်ထမ်း
ပိုင်း ၊ တစ်ခုတည်း ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံခြား သား မူဆလင်ဘက်လုံး များ နှင့် မူဆလင်ဘက်လုံး ဒီမို -
များ သည် ၊ အခြေခံ နေ ၊ အချိန်အခါ နှင့် ၊ အစွမ်း သော ၊ ဝန်ထမ်း ၊ စေတင် ၊
ကျေး စေတင် ၊ မြေစီလင့်ချက် သော ၊ မှတ်သား အစွမ်း သော ၊ တစ်ခုတည်း ဖြစ် မည် မ

ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း ကား၊ လေး စား၊ ကြည်ညို သေ ခတ်ဖြင့် ယင်း အခြေအနေများ
 ကို ဖွင့်တ ပြောဆိုပြီး ၊ ဘူး သီး၊ တောင် နှင့် မောင် တေ ခုန့် နတ်လူလား များတော်
 ဆို နေကြသည်။ ပါကစ္စတန် နိုင်ငံ တော်ကြီး လွတ်လပ် ခွင့် ဖော် လှည့် ဆွဲ နှိပ်စက် နှိပ်စက်
 ဖြစ် ခဲ့ နယ်များ ကို ပါကစ္စတန် နိုင်ငံ အတွင်း သို့၊ ပူး ပေါင်း တစ်လွှား ပေး ဂုဏ် ၊
 တောင် သို့ ဆက်သား လုံး စတင် စား မည် မဟုတ် ကြောင်း ၊ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း၏
 လေး စား ခွင့် ဖြင့် ၊ အလီအရွှေ ဘက် ဖွင့်တ ပြောကြား ခဲ့ပါသည်။ ဤအဖြစ် သက် များ
 ကို ထုတ်ဖော် ၊ နိုင်ငံ တော်၏ လုံခြုံရေး နှင့် ဖိစိတ် နယ် ပယ် များ ၊ ဘူး သီး၊ တောင်
 မောင် တေ ၊ ဂုဏ် တောင် ခြံ များ ကဲ့သို့ ၊ အခြေအနေများ ထို များ ဝေ ဂုဏ် -
 ဆက်ဖြင့် ဖြစ်တော် ခဲ့ နှစ် ခု ပြန် ချုပ် ပြန် ၊

၁၅။ နိုင်ငံ တော်၏ လုံခြုံမှု များ ပြား ဝေ ဂုဏ် ၊ အန္တရာယ် ပေး ခဲ့ ကြ သေ ခွ
 မှု ဆလတ် လူလား များ များ ၊ ဆု ပူ သေ ခင်း ကျန်း ပျား အခြေအနေ ကို ကိုလည်း ခေ့ -
 များ ခက် သား ဖြစ် မြင် ပါ ၊ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း ခေါင်း အောင် သည် အေပလ အ ခွ
 သည် ၊ လွတ်လပ် ပေး ကို ခွင့် မဟုတ် လုံး ပယ် နေကြ စဉ် ၊ စစ် ခေ့ ၊ ကျောက်ဖြူ သံ ကွ
 စ ခေ့ ခြံ ကြီး များ ၊ ရှိ ၊ မှု ဆလတ် ရှေ့ နေ များ ခေါင်း အောင် သေ ခေ့ ခေ့ ပဉ္စာ -
 တတ် မှု ဆလတ် များ သည် ၊ စ ခေ့ မှု ဆလတ် ကွန်ကရက် များ ကို စွဲ စည်း ဖြင့် ၊ ဝေ ဂုဏ် ခေ့
 ခင်း ၊ ဂုဏ် မှု ဆလတ် သီး ခြား ဖြစ် နယ် ကျ သေ ခင်း ရေး အတွက် ၊ စည်း နှစ် ခု နှိပ်စက် ခေ့ -
 ကြသည် ၊ အရွှေ ပါကစ္စတန် ခေ့ ယခု သတ်လား ခေ့ ရှိ နှစ် လူလား များ ၊ တောင် နှင့်
 ခေ့ ၊ စစ် ရေ ခက် လှ ကြပြီး ၊ ဂုဏ် လုံခြုံ များ မ နေ ချီ အောင် ဆု ပူ သေ ခင်း ၊
 ကျန်း များ ပြု လုပ် ကြ သဖြင့် ၊ ဆု ချုပ် ရေး ခေ့ ခေ့ ပြီး ၊ ခြံ ဝေ များ မတည် မြေ ခေ့ -
 ခြံ ခေ့ သည် ၊ ၁၉၄၄ - ခု နှစ် ထုတ် အေပလ ဝန်ကြီး အစွဲ နှစ် ဝန် ပေး ခေ့ ဆက် -
 သေ ခေ့ ၊ မှု ဆလတ် ဘက် လို စကား တတ် ကျမ်း သည် နယ် ဝိုင် နှီး ကျန်း နှီး အား ၊ မှု ဆလတ်
 ကို ခွ ခေ့ ခင်း ခြံ ဝေ သက် ဖြစ် ကို ကြ သည် ၊ ၁၉၄၀ - ခု နှစ် အတွင်း မှု ဆလတ် များ
 ကို ခို ဆု ပူ သေ ခင်း ကျန်း လှ ဝေ ၊ အစိုး ဂုဏ် ခေ့ ဆက် စံ တတ် များ ခေ့ လွတ် -
 ခြံ ကား သီး ခြင်း ပြု ရှား မှု ဆလတ် ကို ခွ သတ် သီ ခေ့ ဆက် စံ တတ် သား ကို သည် ၊
 မှု ဆလတ် ကို အား ပဉ္စည်း ယူး လှ သတ် ၊ ကု ဂုဏ် ကျမ်း ခေ့ ဆက် များ အား မီး ခြံ သည် ကု
 မတရား ခွတ် ခွင့် လုပ် ကြ ခိုင် ကမ်း ခေ့ ကြပြီး ၊ မှု ဆလတ် ကို သည် ၊ တဆင့် တက် ၊ မှု ခေ့
 တတ် ခွ များ စွဲ စည်း ပြီး ၊ အစွဲ နှစ် ဝန် ကြီး များ သေ ခေ့ မှု ခေ့ တတ် ကို သည် ၊ အမှတ် လုပ်
 ခု နှစ် များ ကို ဆဖြင့် ၊ အဆန် လုပ် ကိုင် ကြ သည် ၊ ၁၉၅၂ - ခု နှစ် လှ ၁၀ ရက် ခေ့ ထုတ်
 မောင် တေ ခေ့ နှင့် ဘူး သီး တောင် ခြံ များ ရှိ အစိုး ဂုဏ် များ ကို မီး ခြံ ခေ့ ကြ သည် ၊
 ဗိုလ်ကြီး ထင် ကျော် (ယခု သေ ခက် လုပ် ရေး ဝန်ကြီး တောင် ခေ့ ဗိုလ် များ ကြီး ထင် ကျော်)

တို့တွင်ရှိကြသော၊ မုဆလင်ဘင်္ဂလီနှင့် မုဆလင်ကုလား ဒီနီဇေး ဆိုင်များ၊ သစ်၊ လှစ်
 သား၊ ပြည်သူ့ဆိုင်ဆိတ်ဆွတ်၊ မှ ဝေ့တို၊ ခါး ပြေ မတိုက်ရုံတဖေ၊ ကေစက်ကုတ်စဉ်း ဇေဇီ
 အမေဗုတင်ကြသော်၊ ဥပမာအား ဖြင့်၊ လှစ်သား ပြည်သူတဉ်း တယောက်သစ်၊ ယင်း
 ဆိုင်ဆိုင်လှင်း မှ ပစ္စည်း တခုအား ထိုင်ထွယ်ကြည့်ရှုမိပါက၊ မည်သို့မှ ဇေး မေမေး၊ မ
 မြန်း ဘဲ၊ အသံပြန်ရသား ရှိမရပါ၊ ယင်း တို့ဆိုင်မှ ပစ္စည်း များ အား ထိုင်ထွယ် -
 ကြည့်ရှုမိပါက၊ တုန်တိုး မေး ရှိသော်လျှင်၊ ဇွတ်ဆောင်း ဇေး ဆိုင် စေပါသစ်၊ တ-
 ဖန်ဝယ်သူမှ၊ ဇေး ဆိုင်၌ ဇေး မတည်သော ဧည့်သည်ယင်း ဆိုင်မှ ထွက်ခွာလိုသော ဝိ-
 လည်း၊ ထွက်ခွင့်မပြုဘဲ၊ နေဘက်ထပ် ဇေး နှုန်း အနီး တိုး မြင့်ပေး ရန်၊ မရမ
 ကတော့ဦး ဆိုပြောသစ်။ ဇေး ဝယ်သူမှ တစ်ချိတ်သမျှ တစ်ခါတိုး မြင့်ပေး စေကတော့၊
 ဆိုင်ရှိ မုဆလင်ကုလား သစ်၊ ဝယ်သူအပေ T၊ တစ်ခါတိုး ပေး စေရန်အကြပ်ကို ဝိရ
 ဝယ်သူမှ တိုး မြင့်မပေး ချိတ်သဖြင့်၊ ယင်း ဆိုင်မှ ထွက်ခွာခွင့်သော ဝိ၊ ပတ်ဝန်း ကျင်ဆိုင်
 များ မှ မုဆလင်ကုလား ဒီနီဇေး၊ ဝန်၊ လာကြီး၊ နေဘက်ဆုံး မဝယ်မဖြစ်
 စေလိုရသည့်အထိအကြမ်း တက်ကြပါသစ်။ ဤအပြုအမူတို့မှ မုဆလင်ဘင်္ဂလီများ နှင့် မုဆ-
 လင်ကုလား ဒီနီဇေး၊ မျိုး၊ မြင်း များ ထွက် ဥပဒေလွတ်၊ ဦး ပြုတိုက်သည့်နည်း
 ပင်ပြစ်သစ်။

ရခိုင်ပြည်နယ်အခြေအနေ

၃၅။ ရခိုင်ပြည်နယ်သစ်၊ ရခိုင်တိုင်း၊ ရင်း သား များ အခြေဖြင့် ကျဉ်း
 ခြေပင် သောလူမျိုး ဇေး အမြင်နှင့်၊ ရိုး ရာဇဝေ့ ဟေစင်း၊ အစွဲအလမ်း များ
 ဧည့်သည်လည်း ကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ် ဇေး ရပြီး နေဘက်တိုင်း၊ နစ်ဖြူ၊
 နစ်နီ၊ မုဂ္ဂဘတ် သောင်း ကျန်း သူများ၊ လှမ်း မိုး ကြီး မိုး ချိုင်း များ ကြောင့်
 လည်း ကောင်း၊ ယင်း အချိန်က ချိတ် ဇေး ဝယ်ရုံတိုင်း၊ ကိုယ်တို့ ဝေး ပွား တနည်း
 ကို ဝေ့စေစေတော်လျှင်၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွက်တိုး တက်ရတိုး တက် ကြောင်း၊ ထိုရောက်
 စွဲ စကြာစဉ်းပင် သော ချိတ် ချိတ် များ၊ မရှိ ချိတ် ချိတ် ကောင်း ကောင်း၊ မုဆလင်
 ဘင်္ဂလီများ ခါး ပွား ဇေး၊ လူမျိုး ဇေး၊ တစတစ ဝေး လူခြင်း တို့ ကြောင့် -
 လည်း ကောင်း၊ စသော အကြောင်း ပေါင်း စုံအရ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း ရှိ၊ အ
 များ သဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း မှ ရခိုင်တိုင်း ရင်း သား လူထုသစ်ယ နေအခြား သေ
 တိုင်း နှင့် ပြည်နယ်အား သီး တို့မှ၊ တိုင်း ရင်း သား လူထုတို့ နှင့် နှိုင်း ဖြည့်ရသော်၊ -
 ချိတ် ဇေး အသိအမြင် နှင့် ကောင်း သာကစွမ်း အား၊ အသုံး ချရတိုက် များ စွဲ
 အား မရထွယ် တွေ့ရှိရပါသစ်။

၃၆။ ယနေ့ကလေးတွင်၊ သူး သီး စောဘင်္ဂလီ မုဆလင်ဘင်္ဂလီ ၉၅ ရခိုင်
 နှုန်း နှင့် မေဘင်္ဂလီ ၉၅ ရခိုင်နှုန်း ရသေ့စောဘင်္ဂလီ ၈၀ ရခိုင်နှုန်း

အထီး ဆီး ဂှိ နေကြပြီး ဖြစ်လျက်၊ ရခိုင်ပြည်နယ်မြို့ ဝေဟင်စစ် ဖော့မြို့ထပ်ပင်၊ ၁၁ ၇၁
နီဇ်နန်း မထူး၊ ဝက်များ ပြား လာသည့်အပြင်၊ မခနီ အောင်ကွန်း မှလွန် ရခိုင် -
ပြည်နယ်အနှံ့အပြား နှိုတွင်၊ ယဝလီကုလား များ မတွက်တန်း ပြန်နှိုစွာ ဝင် ရေခတ်
နေထိုင်လျက် ရှိကြသည့်။ အထက် ပေ၇၇ ပြီ များ အတိုင်း ၊ နိုင်စံ ရေး ၊

စား ပွား ရေး ၊ လူမူ ရေး ၊ လူမျိုး ရေး ကိစ္စ ရပ်တိုင်း နှင့်၊ ပြည်ထွင်း၊ ပြည်ပ မူဆလင်
ကောသလ ရေး ခေါင်း ဆောင် များ ၊ ပြည်ထွင်း မှ နိုင်ငံ ဝန်ထမ်း မူဆလင် များ ၊
ဦး ဆောင် မှု ဆောင် ကွင်း ၊ မူဆလင် အင်္ဂလိပ် အရပ်ရပ် ၊ နိုး ကြား ဝက်ဖြူလက်လက်
နှိုကြ ပါသည့်။ ထိုစဉ် မူဆလင် အင်္ဂလိပ် များ ၊ မြေပွမ်း ကျွတ် ဖြင့် မှု နှိုတက် တွမ်း နေကြ -
ဝင် ၊ ရခိုင် လူထု သတ္တိ ဝေဟင် ဆောင် ကောသလ ၊ များ များ ရှား ရှား ဖြင့်၊ ဆီစံ မေခေ
လွန် နှိုပြီး ၊ ကုလား နှိုသည့် မှု စ ရခိုင် ၊ ကျေး ကွန် ၊ ရခိုင် ၊ နိုင်ငံ ၊ ဝက်၊ နှား နှင့် တန်း
ကုဆလင် နှို ကြော နှို ၊ ဆီစံ မက် ဝေဟင် ၊ ဆဲဖြစ် ပါသည့်။ ထိုစဉ် နှို တွင် မူဆလင် ကုလား
တို့ သတ္တိ ၊ ရခိုင် ၊ ဆီစံ ဆဲဆဲ ၊ မှု ၊ အစိုး တန် ပစ္စည်း ဥစ္စာ များ ယာမဟ၊ သမီး ပါ အ
ပြင် ၊ ဆီစံ တ ဆောင် လုံး မျက် ရှိ တွမ်း **အလွန်** ရှိ ပါသည့်။ ဆီစံ ပျော် နေ ဝေဟင် ရခိုင် အ နေ
ဖြင့် ၊ ဆီစံ မက် တွင် နှို နှို ၊ စား ကား ဝေဟင် ၊ ကုလား ထုပြီး အစား ၊ တ ကောသလ ၊ နှစ်
ကောသလ ထုလူဦး ရေကို ၊ ကိရိစ္ဆာန် သ နှို ရေတွက် ကြည့် ရင်း ၊ ပါလီ ဖြ စကော ဆီစံ မေခေ
နေဆဲ ပင် နှို စံ ပါသည့်။ ယင်း ကဲ့သို့ ၊ ရခိုင် အများ စု သတ္တိ နိုင်ငံ အရေး ၊ အမျိုး သား အ
ရေး တို့ကို ဘေး ချိတ် ၊ ဆီစံ မက် မျက် ပျော် နိုင် ကောသလ ၊ ကုလား ပြုဆဲ နှင့် -
နိုင်စံ ကောသလ ရှေ့ ရေး ကို ၊ အဝင် တွေး ဆလွန် မဆီစံ နိုင် ၊ မေခေ ၊ နိုင်ဖြစ် ကောသလ ၊
ကိုး ဝှန် အနစ် နေ နေ ၊ အထက် ပေး ကောသလ ၊ ရခိုင် ၊ အဝင် တက် ကြိုး ကြား နေ ဝေဟင် -
ရတန်း သဘာ အ နှို နှင့် ရခိုင် အ နှို တို့ လည်း ဖော့ဂျီ ဖါ ပါသည့်။

၃၆။ ရခိုင် ကျေး ရွာ များ အတွင်း ၊ အနိဂ္ဂား ပါး ချီထမင်း ပြုဆဲ နေ -
ကစီ နေ စေကော မှု ၊ အရက် ဝေဟင် များ ကို ၊ ဖြိုင်ဖြိုင် ပေါပေါ မျက် ကြ ၊ ဝေဟင် ကြ ၊ -
မျိုး ကြ ၊ ရှား ကြ လျက် ၊ သား သမီး ပညာ ရေး အတွက် ကောသလ ထု မှု ၊ ဝက်ယူ ပေး ရန်
စိတ်လက် မပါ ဝေဟင် လည်း ၊ အရက် နှို ၊ စံ နှို ၊ အနိစော နှို ၊ ကြွေပုသစ် နှို ၊
များ တွင် ကောသလ ၊ မင်း ဤမင်း သား ၊ စေတီ သွား များ ပေခေ သုံး ဖြန်း လျက် ရှိ ကြ
သည့်။ အရက် နှို ၊ လေ နှို ၊ ကောသလ ၊ နှို ၊ များ ၊ ဝက်ယူ ကောသလ ၊ ဆက်ဆံ တိုင်း ၊ နိုး
မှု ၊ တိုက် မှု ၊ နိုင် ဝှင့် ၊ အတွက် ၊ လူသတ် မှု များ ပေါက် စွား လာပြီး ၊ နိုး မှု ဆောင် ကွင်း -
ပင် ဖြစ် နှို ၊ အစား ပုံစံ ကွန် ဖြင့် ပစ် ရှို နိုး ယူသည့် ၊ အဖြစ် မျိုး အပါအမျိုး ဝှို လှ ပါသည့်။ -
ခုစ နှို ကောသလ များ သည့် ၊ အခွင့် အရေး ရရှိ သမှု ၊ တရား ဥပဒေ အား ကိမ်း ရင်း
ရှေ့ နှို ရင်း ၊ ဆက်လက် ရှို နှို ၊ ကြီး ပွား ၊ နိုး နိုး ၊ တိုက် နှို ကျက် ရှို ကြ ရာ ၊ အဖြေ -
ရောင် နယ် မြေ ဖြစ် ဝေဟင် ရခိုင် နှို နှို ၊ ရင်း သား ကျေး ရွာ များ တွင် ၊ တစ် နှို

အေး အင်း မြေပေါက်၊ ဝိသေသဝိသေသလည်း လူပျား ဝါး ပြုစုအသုံးဝင်သော၊ နတ်ဖြူ
နတ်နတ်လူပျားကင်း ကုန်း သူပျား ဝါး ငြိမ်း ခြေခင်း၊ ခြောက်ခြောက်ခြားခြား ဖြစ်ကြ
သက်မှတ်လည်း ကပြောဝင်၊ ဝင်း သို့သောအချိန်တွင်ကလေး ဝါး၏ ကျေး ဝှာမှား အ
တွင်း တွင်ကလေး၊ အေး အင်း အင်္ဂါဝိသေသကား မာန်အပြစ်ဖြင့်၊ ကုန်း ဝှား ကဝ
ဇီဝလုံး ကွက်၊ ဝှာလုံး ကွက်စား မှား ဝှာ ဖွဲ့ထုပ်ထုပ်လျက်ရှိကြသည်။

၄၀။ ဤနည်း အား ဖြင့်ရခိုင်နှင်ချင်း စသောထိုင်း ဂုဏ်၊ သား မှား -
သတ်၊ ကလေး နှင့်ပွင့်ပိက၊ အရသာထွက် ကလေး အိမ်နေအိမ်ထွက်အကျန်ရစ်ခဲ့ပါ
သော်၊ ကလေး သတ်မလဲအရသာ၊ မော်လမီဆရာတော်၊ တည်း အိ၊ ပြောဆို၊ ဖွဲ့ကြား၊
တွင်ကပြောဆိုသမျှကိုလေး စား နာယူသတ်။ ဤနည်းသတ်၊ တင်ကြသတ်၊ နှုတ် လ၊ ဝိသေ
ထိုက်ထိုက်ရုန်း ကန်ကြီး စား သတ်၊ အမျိုး ဘာသာ၊ သာသနာကိုစေတင်၊ စေတင် ရ
ကောဝဇီ၊ မှန်း သိသတ်၊ ရည်ရွယ်ချက်ကိုယ်စီကား ရှိကြပြီး၊ ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း ဖွဲ့
စွန့်စား စား လုပ်ထိုင်ကြသည်။ ကလေး သို့ထွက်ရှိသော အကယ်ပင်အခြေအချင်း မှား
သတ်၊ ရ ခိုင်မြဲစွာနယ်မှထိုင်း ဂုဏ်၊ သား ထိုက်ထွက် ဖေါ်လေဆယ်၌ ပရိက္ခယ်၊ မရှိစေကစ
ပုဂ္ဂိုလ် ဝန်သတ်ပြု၊ သင်ကြား၊ လေ့ကျင့်စေတီး ပေး က၊ ရှိလာကြမည်မှာမလွဲပါ။ ထိုသို့ဆို
ပိကလည်း၊ လေ့ကျင့်သင်ကြား ပေး ချိန်သုတို၊ ထုတ်န နေရာမှန် ရွေး ချိတ်ဝန်ပေး
ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ လောကီး ကောင်း သုံး မှား ရှား ကျ၊ မကပ်မကြေထိုက်၊ သူ၊ ထိုက်ကိုး -
ရွှေသို့၊ ထိုက်ခွန်ထိုက်ကား မကိုး စား သုတိုကား၊ အမျိုး အင်္ဂါအကောင်း ကပ်သို့ -
ရောက်ရှိရန်၊ လေ့ကျင့်သင်ကြား ပေး မည်သူ အနေဖြင့်ရွေး ချိတ်ကဝန် ပေး -
ခြင်း မပြုထိုက်ပါ၊ ခေါင်း လောကီမည်သူမှား သတ်ဝ ရိုက်ဆိုး၊ အကျင့်ဆိုး စွဲမြဲနေသူ
ထိုက်နှင်ဘာသာမှမထုစေရဘဲ ကောင်း စွန် သောအခြေအချင်း မှား ရှိစွဲစွဲမြဲမြဲ
ရပါမည်။

၄၁။ ချိန်စိ ဂေရိအစိုး ရသတ်၊ အချိန် ကောင်း စွန် သောအပိတ်ဝန်ဖြင့်
ချိန်စိ ဂေရိအစွဲအစည်း မှား ဤ၊ ချိန်စိ ဂေရိ ကောင်းစွာသတ်၊ ဂုဏ်ထွက်၊ ကျေး ဝှိ
ကောင်းစွာအသုံးအစိဝန်ကျန်စွာ၊ ချိန်စိ နှင့်လူပျား စိ ကောင်း ကျိုး အထွက်စွ -
စည်း တင် သောစိသား ပြီး ဖြစ်သည်။ ထိုအစွဲအစည်း မှား အတွင်း ရှိ၊ တဝန်အသီး
သီး ပေး အင်္ဂါခြင်း ခံကြရသော၊ သက်ဆိုင် ရာတဝန် ရှိကြသူ ပုဂ္ဂိုလ်အသီး သီး ထို -
သတ်ကဝန် ကျေမြှန်ကြရပါမည်။ ယင်း လူသို့တဝန် အကျွန်ရန်ဦး စွာပထမကိုယ်ထွက်
အထွက်ကိုယ်စီး သိမ်း သူ (ဝါ) အကျင့်ဝင်ကြကောင်း သုံး လူကောင်း ဖြစ်ရန်လိုပါသည်။
လူကောင်း သတ်လူ စော် မဟုတ် စေတောမှား လူပျား မာ မဟုတ်သဖြင့်၊ ချိန်စိ နှင့်လူပျား -
အထွက်မိမိထွင် ရှိသမျှကိုယ်စွမ်း ညွှန်စွမ်း ဖြင့်၊ ကြီး စား ကောင်း ဂုဏ် နေမည်သာ
ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင်၊ စော် သော်လည်း မကောင်း သူသတ်လည်း ကောင်း၊ မကော်

သတ္တဝါတို့၊ ဓမ္မကောသလ်း ယုသန္တလုဒ်း ကောသလ်း ၊ နိဂါဇ် နှင့်လူ များ ဆထွက်၊ အန္တရဂယ်ပေး
ကြ မညီသူ များ သဘာဝဖြစ်ကြ ပါသည်။

၄၂။ ဤလူ ကောသလ်း လူ တော်အ များ အဝဝ ၊ နှစ် ဦး နှင့် ပတ်သက်၍ ၊ လမ်း ဝဉ်
ပိတ် ဥက္ကဋ္ဌ ဖြီး ဖွဲ့ပြည်ပြည်စုံစုံလမ်း ၊ သွန်ဂွမ်း လမ်း ၊ သက်ပေး ပြောကြား ထား ပြီး
ဖြစ် ပါသည်။ ယ နေ့ နိဂါဇ် လောကီကုဋ္ဌမ်း လုံး ထွက်၊ မကောသလ်း မှာ နေ ဝင်္ဂိုဏ် များ ပေါ် က
ပွား ရှား ၊ ပင် ရင်း ဋ္ဌာနကြီး မှာ ၊ လောသလ်း ကစား ခြင်း အမျိုး များ နှင့် များ ယစ်
ဆေး ဝါး ၊ ယေရုဗဲ သေရက် သေဘက် ဝေး ခြင်း ဘို့မှ ၊ စတင် ပေါက်ပွား ခြင်း ဖြစ် -
သည်။ လောစစ်း ကစား မှာ နှင့် သေဘက် ဝေး များ ယစ်ခြင်း ထွက်၊ နေ့စဉ် များ နေကြ ဝေ
ရုဗဲ နှင့် ပြည်နယ် မှတိုင်း ရင်း သား လူထုသည်။ ဒုက္ခပင်လယ် ကြောတူစီ မေ့ ဝါလျက်၊ ကယ်
ပါ၊ ယု ပါရာ နှင့် နေရက်လျက် ဂြိုဟ်သည်။ သဘာဝက ခုကို မေ့ ပြု ရ သော် ၊ ခြုံနယ် ကောသလ်
စံ ဝေး များ သို့ ၊ ရပ်ထွက် ကျေး ရွာ များ မှ ၊ နေ့လိုင် ၊ ဤဂုဏ် ၊ စက်တင်ဘာလ များ ဆ
ထွက် ၊ ဆန် စောသလ်း ခံရန် နေ့စဉ် စု ဝေး ရေဘက် ဂြိုဟ် ဝါကြ ပါသည်။ ကောက်တိုဘာလ
ထွက် ၊ စပီး များ ကျေနပ် ကာလ ရေဘက် သို့ မ ရေဘက် နှိုက် သေး မှ ၊ စံ ခြုံနယ် ခြေအနေ
ထွက် အလှအသက် ရှိကိသိမ်း ကြပြီး ၊ နေ့စဉ် စား ရေး ဆထွက်က သေစက မေ့ ဝါ ဖြေရှင်း
နေကြ ပါသည်။

၄၃။ နိဂါဇ် ကောသလ်း ရသည် ၊ ရည်ရွယ် မှတ် ကောသလ်း မှန် စွာ ဖြစ် ၊ ဒေသ
ခံတိုင်း ရင်း သား တို့အား ၊ ဖြစ် နိဂါဇ် သမ္မာ သင်း တို့၏ အရပ် ဒေသ ထွက် ပစ် ၊ ရွေးချယ်
ခန့်ထား ထာဝန် ပေး အပ် ပါသည်။ သို့ ရာ တွင် ၊ လူသဘာဝ ခါနုသိသည့် အတိုင်း ၊ ရုဂါဇ် -
ပြည်နယ် အထွက် ၊ မှ ၊ ရုဂါဇ် ဝါ နိဂါဇ် ဝါ ပြေး ရေး ထိုက ဝန် ယု ကြ ရ သော ၊ ပြည်သူ ရ
တစ် စွာ ၊ တစ်စုတည်း ကို ပစ်ကြည့် ပါက ၊ ဒုမ နှိုက် ကျ လွန် ကျေ ဂြိုဟ် သေ ဝေ သို့ နည်း တူ ၊ ဆမြိုင်
ဆဆိုသ ဝယ် ၊ ကိုယ် ကျင့်စာ ရား ပျက်ပျက် ဂြိုဟ်သည်။ ကိုယ် ကျင့်စာ ရား ပျက်ပျက် မှ ၊ မှန်မြစ်
သေဘာ ဝန် ကျေမြန် မှု အား မ ရှိ နိဂါဇ် ပေ။ ဥပမာ အား ဖြစ် ၊ စစ် ကျေး ၊ ကော်ကော်
စစ် ကျေး ၊ မ ဝန် ဆောင် ၊ ပြည်ထွက် ၊ ရေ ကြောတီး သယ်ယူ ပို့ ဆောင် ရေး ၊ သဘော -
ကြီး များ ပေ ပြု ထွက် ၊ သဘော ဝင်္ဂိုဏ် ရဲ များ ပါ ဂြိုဟ် သော်လည်း ၊ နိဂါဇ် ၊ အရက် ဝိုင်း
ပ ကောသလ်း သေဘာ များ သမီး များ ၊ စ သော ဝင်္ဂိုဏ် အစွဲ အစည်း သည် ၊ အစွန်ဆန်
ပုံ မှန် လိုက် ပါ နေကြ သဖြင့် ၊ ပစ္စည်း မေ့ ဝါ သူ များ ၊ ရန် ဝှဲ များ ဖြစ် သဘော ပေ -
ထွက် ရုတ် ရုတ် သေ ၊ အမြဲ ဖြစ် ပျက် ဂြိုဟ် ပါသည်။ ဤသို့ သဘော တစီ အထွက် ၊ နှစ်ပင် ၊ ပြည်သူ ရ
က နေ ဖြစ် ၊ ဒုမ ဝင်္ဂိုဏ် များ ကို မှေး ဖြူထား ချိုင် ပါက ၊ ခြုံနယ် ၊ ရပ်ထွက် ၊ ကျေး ရွာ -
များ ဆထွက် ၊ ပြည်သူ ရ တစ် စွာ ဝင် အ မျိုး ဝါ သည် ၊ ဒုမ ဝင်္ဂိုဏ် များ ကို ၊ မည်မျှ စာထိ မှေး ဖြူ
၍ ၊ ဆက် ကြေး ကောက် ကိုယ် ကျီး ဂြိုဟ် လျက် ဂြိုဟ် မည်ကို ကျေး ဆ နိဂါဇ် ပါသည်။

၄၄။ သဘာဝအား ဖြစ် ခေါင်း သေဘင် ဝိုင်း ထွက် ဆ ကောသလ်း အနီး ဂြို နိဂါဇ်

ကုသိုလ်၊ ငယ်သား၊ ဖိုင်း၊ ထွတ်လည်း အကောင်း၊ အဆိုး၊ ဂြိုဟ်ဓနသဘာဝဖြစ်သကဲ့။ သို့၎င်းတို့
 ကောင်း၊ သောဓခေါင်း၊ ဆောဓခေါင်းအောက်ရှိ၊ မကောင်း၊ သောဓငယ်သား၊ များ -
 သက်၊ အကောင်း၊ အမွန်များ၊ ဖြစ်လာခဲ့တော့မူ၊ မကောင်း၊ သောဓခေါင်း -
 ဆောဓခေါင်းအောက်မှ၊ မကောင်း၊ သောဓငယ်သား၊ များ၊ သာပက၊ ကောင်း၊ သော
 ဓငယ်သား၊ များ၊ ပတ်လည်၊ ကောင်း၊ မွန်လာရန်မပြောနိုင်၊ ခိုင်ရုံမျှမက၊ ပိုမိုဆိုး
 သွမ်း၊ သွား၊ ကြမည်မှအမှန်ပင်။ ထိုအကြောင်း၊ တရား၊ များ၊ ကြောင့်လည်း၊ ရွှေ
 ဆောင်နွမ်းလား၊ ဖြောင့်၊ ဖြောင့်သွား၊ က၊ နောက်နွမ်း၊ ကသိုက်၊ ဖြောင့် -
 ဖြောင့်လှိုက်ဆီ၊ ဖုတ်၊ ဆိုရိုး၊ ကောင်း၊ ဂြိုဟ်ပါသက်။ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း၊ မှပိတ်၊ ကောင်
 စို၊ ဌာနဆိုင်ရာများ၊ အတွင်း၊ ဝိတိကောင်း၊ စိန်ဖြူတိုင်း၊ သစ်ပြည်သစ်စိန်ရှိ
 ကြသော၊ ပုဂ္ဂိုလ်အချို့မှာ၊ ခိုင်ခံ့စေရန်မူဝါဒလမ်း၊ ဝင်တိုက်၊ ဝှံ့ဝှံ့ခြံခြံထိုက်လက်
 စွဲ၊ ဤ၊ ဤ၊ ထုတ်ထုတ်တစ်ဝန်၊ ကျေပြန်စွာ၊ လုပ်တိုင်ဆောင်ရွက်လျက်ဂြိုဟ်သက်လည်း
 ကြောင့်ရပါသက်။ သို့သော်လည်း၊ လူများ၊ စုမဟုတ်ကြသဖြင့်လည်း၊ ကောင်း၊ ရာထူး
 တာဝန်ကြီး၊ ဝင်အရ၊ ခေါင်းမှစိုး၊ မှီနေခြင်း၊ ကို၊ မရွမ်း၊ သာကြည့်လည်း၊ ကောင်း -
 မီး၊ များ၊ မီး၊ ချိတ်၊ ရေများ၊ ရေချိတ်၊ မိုး၊ မီး၊ ရေသေခတ်ဆီသကဲ့သို့၊ ခေါင်း၊ သေ
 မတော်သောတိုက်ကြီး၊ ရှာ၊ တာဝန်ခံနေထိုင်တတ်သူ၊ ဝမ်း၊ ချွတ်လည်း၊ ပြောဆို
 လုပ်တိုင်တတ်သူ၊ မူး၊ သူ၊ ရူး၊ သူ၊ လောဘ်၊ ကစား၊ သူ၊ တစ်ဝန်ဟူသရွေ့ကိုမနည်း -
 နည်း၊ အစုံစုံဖြင့်၊ ရှောင်တတ်သူ၊ အကျင့်သိက္ခာမဲ့သောသောဓခေါင်း၊ ဆောင်သူများ၏
 နောက်တွင်၊ ယင်း၊ ခေါင်း၊ ဆောင်ထိုင်စိတ်သူ၊ ကိုယ်တူ၊ ဂြိုဟ်သော၊ နောက်လိုက်
 တို့မှာတစ်ပင်ကြီး၊ ပင်၊ အင်အား၊ ကောင်းတင်၊ ဝှံ့ပင်၊ သို့ဖြစ်လည်း၊ သူစိုး၊ မီး
 ပြ၊ ဝါရမ်း၊ ပြေး၊ သောဓပြေး၊ စစ်ပြေး၊ ဆိုတိုရပ်တန့်အတွင်း၊ ရှိရှင်း၊ ရန်၊ ယ
 ခုအထိအကောင်အထည်မပေး၊ ခိုင်ကြသေး၊ ပါ၊ လက်စလေအခြေအနေတရပ်တွင် -
 အကြိုက်ပေး၊ လှစ်လှူစည်း၊ ရိုး၊ သူနှစ်၊ ဝန်တက်တာဝန်ပေး၊ ဤစည်း၊ ကမ်း၊ ကုလား၊
 ဖြင့်၊ ကိန်း၊ သိမ်း၊ စည်း၊ ရိုး၊ ကြသူ၊ နှစ်မိုး၊ နှစ်ဝား၊ တင်၊ အထက်တွင်၊ ပြောပြခဲ့၏
 အကြောင်း၊ ပေါင်း၊ စုံအရ၊ ကာယ၊ ညာဏအာဟာရတို့မှစွဲ၊ ရည်ကျနေသောလူထူး -
 သည်း၊ အကြိုက်ပေး၊ စည်း၊ ရိုး၊ သူတို့၏ နောက်တွင်၊ ဝမ်း၊ မျက်၊ ကမ်း၊ မျက်၊ တာဝန်ခံ
 တရား၊ ရုန်း၊ တနိုး၊ စိုး၊ အမိုး၊ မိုး၊ ဖြစ်နေကြသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းကိုး၊ တက် -
 ရာထူး၊ တင်၊ ကြောင်း၊ သောဓရွက်တွယ်ရစလုပ်စား၊ တာဝန်များ၊ တစ်ပင်ကြီး၊ ရှိ
 နေသော်လည်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း၊ ရှိပိတ်၊ ကောင်စို၊ ဌာနဆိုင်ရာများ၊ မှ -
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ဖြစ်ထိုင်တိုင်း၊ လိုလိုပင်၊ လုပ်စား၊ ခုနစ်ချိန်အတွင်း၊ ရူး၊ သင်၊ ရူး -
 တက်ရွေ့ရှိရသည့်မှာ၊ နနက်၊ ဝဝဝဝ၊ ဝန်း၊ ကျစ်တွင်ရိုး၊ သို့တစ်စုံတစ်တက်ရောက်
 လာကြပြီး၊ ဝပဝဝ၊ ချိန်တိုင်တွင်ဝား၊ သောက်ရေး၊ ကိုအကြောင်း၊ ပြု၍၊ ဆီဆီ

အစိုထွင်လည်း အစိုးကန်ဆန် ရေစမ်း ဣ၊ နှား ပှဆဝ ဗိဗိနိင် ငပိုင် ပစ္စည်း များ -
 ပုဂံစီး နုံး နှံး မှုများ ဖြင့် အလေအလွင့် မဖြစ် ရှိမှသာ ပက၊ ဖြစ်ပသို့ နိုး ထုတ်မှ များ၊
 ဣကား ဆီး ဝိကိပင်ခြင်း၊ ဗိဗိနိင် ငပိုင် အထွက် တည်ဆောက်ဖွယ်ရှိ သော၊ ဗီး ပွား ရေး
 ဆိုင် ရာရင်း နှီး မြှော် နှ ငွေများ၊ လမ်း ပန်း ဆက်သွယ် ရေး များ၊ အဆောက်အဦး
 များ ဣတည်ဆောက် ရာထွင်လည်း၊ အဆောက်အဦး ဣကန် နိုး နှင့်အညီ ကြာ ရှည် င -
 ဆောင် အနိင် အမာတည် ဆောက်ခြင်း၊ တည်ဆောက်ပြီး သည်များ ဣစံ နှစ်လထုတ်နီး
 ဆိမ်း စေဘင် ရှေ့ဘက်ခြင်း၊ လယ်ယာ နှင့် နိုက်ဖိုး ပွေး ပြုရေး ကုမ္ပဏီ၊ နိုင်ငံ
 စောင့် ငည့်မှန်း မျက်နှာအညီ၊ ဖြစ် မြေ ဘက်လာ စေရေး အထွက်၊ သက်မှတ် ဣကန်
 ယား သည်အစိုင်း၊ နိုက်ဖိုး ပွေး ပြုရေး စနစ်များ ဣ၊ လိုက်နာ ထုတ်ဖုံး စေ ရန်
 တက်တက်ကြွကြွ ဖြစ် မတ်ခြင်း၊ လိုက်နာ ထုတ်ဖုံး ခြင်း ရှိ၊ မရှိ ဣလေး သား ဣ ရှိ
 ထိန်း စောင့် ခြင်း၊ ဥပမာအား ဖြင့်၊ သီး ထပ်သီး နှစ် နိုက်ဖိုး ရေး အဆင် ဣ
 အကောင်အထည် ဖော် ရန် စေး စွ၊ ဝမ်း စောအထွက် မနိုက်ဖိုး ဣ မပြစ် သော စမ်း
 ပင်၊ အထွက်စိုး စေ ရန် နိုက်ဖိုး ခြင်း မပြုကြ၊ အပန်း ဣသက်သက် ထွက် ရပည့် အဝား၊
 လယ်ထွက်အတွင်း ရှိမြက်များ ဣပင်၊ ဣနိင် ဆောင် မရှင်း လင်း ကြ။ နိုင်ငံ စောင့် မှ
 စိတ်စိတ် နိုက်ရန်၊ တက္ကသိုလ် ဆောင် သော်လည်း လူ့လ မနိုက်ထုတ်လိုသဖြင့်၊ စမ်း ဣ-
 ဣထွက် နိုက်ရုံ ပင် ရှိကြသည့်။ ဣ ကောင်း ဣ သန့်ကို ရွေး မျက်စိ နိုက်ဖိုး ရပည့်အစား၊
 ရာရဝမ်း ဣ ဣလည်း ကောင်း၊ ရာရဝမ်း ပင် ဣလည်း ကောင်း၊ ဖြစ်သလို ဣ
 သည်။ ခါတ် မြေ ဣ ကိုသုံး ပိက၊ မြေ ဣ မျက်သည့် ထု သေ ဆင် ခြေ ဖြင့် အသုံး မပြု ကြ
 ပါ။ ရှိ နိုင် ပြည်နယ်အတွင်း ရှိ ဗိဗိနိင် ငပိုင် ရင်း သား များ အနေဖြင့် သာ၊ နိုင်ငံစောင့်
 စိတ် စီး ပွား ရေး အစီအစဉ်များ ဣ၊ ဣကြည့်စွာ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိ ကြ
 ရှိ ကြိတ်တည်း စေပြန် နေကြ သော်လည်း၊ ပူဆလင်တက်လ်များ အနေဖြင့် တား၊ နိုင်
 ငံ စောင့်အစိုး ရင် စီး ပွား ရေး အစီအစဉ်များ အစိုင်း လိုက်နာ ဆောင်ရွက် ကြ
 သဖြင့်၊ ယနေ့ကလား ဣသည့် လယ်ယာ မြေများ ဣ၊ ဣ တက်စွဲဖြင့် နေ သော အခြား
 ဣင်း နှင့် ပြည်နယ်ထို့မှ ဣကန် ဣကန်များ နည်း ထု၊ အား ရာရဝ၊ စိမ်း -
 လန်း ဣ ပြေစွာ ရွေ့မြင် ကြ ရမည်ဖြစ်သည်။ ပူဆလင်ကလား ဣသည့်၊ ခါတ် မြေ ဣ ကို
 အလှအသက် ဝယ်ယူသုံး စွဲလျက် ရှိကြပြီး၊ ဣသည့် ဣကို တက်လား ရေရှိ နိုင်ငံသို့ ပင်တင်
 ဣ ရောင်း မျက်စိ ရှိကြသည့်။ ရှိ နိုင် ပြည်နယ်အတွင်း မှ၊ ဣင်း ရင်း သား မြေ ယာ
 ထို့ထွင် မှ၊ စမ်း တက်၊ မြက်တက်၊ သီး နှစ်တက်၊ မြက်တက်ဖြင့် မလန်း မဆန်း၊ မ
 ရှင် မသန် သော၊ အပင်ထို့ကိုသာ ရွေ့မြင် ရပါမည်။ အား ငန် ရေတား ဆီး ရန်၊ ဣ
 ဣထု စေ သော၊ သည်စွဲတား ဆီး ရေး လုပ်ငန်း ထွင် ဣင်း ရင်း သား ဣကန် ကာရီ
 များ သည်သာ တနှစ် ပတ်လုံး ပေါက်မန်း၊ ပုဂံမန်း ဖြစ် နေကြသည်။ ကလား ကာရီ -

၂၁၅။ အကြိတ်ပြုပြင်ကား ဝံ့ဖြူငဲ့စိတ်စုလက်ချ။ ဝံ့စား ဤရသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆို
 သောဝီ။ ဣလား ဆည်သတ္တကဝါသနာ။ အနှစ်ဆည်နှစ်နှစ်ဝံ့လှသည်။ ဝံ့စိတ်ဝံ့စား ရင်း ဝံ့
 ကိုက်ကဝါသနာ သည်ကား ၊ လက်ကန်သင်း သာသနာပူလောကီသောဂြိုဟ် ၊ တနှစ်ပတ်
 ကုံး ဝံ့စွဲမကြည့်စွဲပစ်ကား ဤသည်း စိတ်မရှိ ပျံ့မညီအချိန်က ရေစက်စင်ပြုသော။ စေတီ
 ဝံ့။ ရေဝံ့ဝံ့။ ဝံ့စိတ်ပိုက်ဆို့။ ဝံ့စေး တယ်ကြသည်း။ ချိတ်စံ တေစိတ်စား ပူဝံ့။ ရေး အ
 စိတ်မိမိသား နှင့်ပတ်သက်၍ ၊ ရည်မှန်း ချက်ဆိုင် ရေဝက်ဂြိုဟ်စေရန် ၊ ပြည်သူလူထုအား -
 မည်မျှအထိ ၊ ပညာပေး စည်း ရုံး နှု။ အား ပေး ထိုက်ထွန်း နှိုး ဆော်မှု။ ကြိတ်-
 မတ်သိန် ၊ ချစ်မှု။ ဆုပေး ၊ ချစ်ပေး ၊ အနည်း နည်း ဆေးစနည်း ချီး နှိုးဖြင့် ၊ -
 နေဝက်ဆုံး တရား ဥပဇေအရ။ အပြစ်ပေး အရေး ယူသည့်အထိ ၊ ပါဝံ့။ ကေဝင်စီ
 ဥပဇေဆိုင် ရာဇာဝင်ဂြိုဟ်သုဗ္ဗား ၂။ သဗ္ဗာဂြိုဟ်လူစံ ဆေးစိတ်ရန် မည်မျှလိုအပ်သော
 နည်း ။ ဝံ့စိတ်ချစ် အေဝင်သန်း စိတ်မိကြား ချစ်နှစ်အထိ ၊ တုန်း ရှေး ဝံ့ ၊ အကျွန်ုပ်
 စက် ဆေးဝင် ၊ လူဝံ့ကြရမည်မှစအမှန် ပတ်ပြုစီ ပါသည့်။ သို့ရစေထိုက်ပြန် နယ်ပယ် ၊ ကေဝင်
 စီ ၊ ဥပဇေဆိုင် ရာဇာဗ္ဗား အထွင်း ၊ သဘောထား မမှန်ကန် ဆေးစ ၊ ဝံ့စိတ် ၂၁ ပုဂံ
 အချို့လိုသည့် ၊ ဝံ့စိတ်ပျံ့ စင်္ဂါတ် ချေး နေ့ရယူလိုသူ ၊ အလုပ်မလုပ် ဆေးစလယ်သမား အစ ၊
 ချေးရပေါင်း ပြီး ၊ စင်္ဂါတ် နေ့ ချေး ပေး သည်။ တဖန်စိတ်ရန် ၊ ပျံ့ ရန်အချိန်ထုစီ
 မစိုက်မပျံ့ လို ဆေးစလယ်သမား ထိုက်လည်း ၊ ယင်း ထိုက်ထိုက်ပုစီး နှိုး ၊ ဖုတ် ၊ နှိုး ၊ -
 လေ့စွင့်ပေး ထား သည်။ သတ်မှတ်စား အပြည့်အစေတီယူရရှိ ရေး ၊ ချိတ်စံ တေစိတ် -
 ချေး နေ့နှစ်အစွန်အ ကေဝင်ရရှိ ရေး ထိုက်လည်း ၊ ချိတ်စံ တေစိတ်မှ ရည်မှန်း ချစ်
 ကြီး စွဲဝံ့ဖြင့် ရပ်တည်၍ ၊ တင်း တင်း ကြိတ်ကြိတ် ဆေးစံ ရွက်ကြရမည့်အဝံ့ ၊ ဝံ့စိတ်စုစု
 ကေဝင် ၊ ယန် ၊ သဘောကေဝင် ၊ ယန် ၊ နာမည် ကေဝင် ၊ ယု၍ ၊ ယစံ ချိတ်စံ ရေး သ
 မား ထိုက်ညာဉ်ဆုံး အထိစီ ၊ လက်ရှိ နေရာတည်၍ ရေး နှစ်နှစ်လည်းကောင်း နိရုဇေ
 ကိုယ်စိတ်စား တင်ထား ကြပါသည်။ အစိုး ရှုမှစပြီး ထိုက်လံ ဝယ်ယူသည့်အချိန်ထုစီ ၊ စပြီး -
 မှောင် နိရုဇေ ရန် ကေဝင် နေ ဆေးစ ၊ ကျေး ရှု ကေဝင် စီလူကြီး အချို့သည် ၊ ကျေး ရှု
 လူထုအား စပြီး မရေဝင် ၊ ရန် ၊ ဖြေစင်ကုကျပ်စံ ပင်ကြသည့်။ ဤမှဆုံး ဝံ့စွဲလုပ်
 ရပ်လိုပင် ၊ ဝံ့စိတ် ကေဝင်စီမှလူလည် ခေါင်း ဆေးဝင် အချို့သည် ၊ ကိုယ်စီ ပါဝင်အစား -
 ပေး နေကြသည့်။ ဤအပိုင်း ထုစီ ချိတ်စံ တေစိတ်အစိတ်အစိတ် နှစ်နှစ်အထိ ၊ ရည်မှန်း ချစ်
 ဆေးစင်ဖြင့် စေရန် ၊ တွန်း အား ပေး ကြ ဆေးစ ၊ ကြိတ် မတ်ကြ ဆေးစ ၊ အကြိတ်ကန်စံ
 ယူကေဝင် ၊ ခံကြ ဆေးစ ၊ စိတ်နှလုံး မှန်ကန်၍ သဗ္ဗာဂြိုဟ်သည် ၊ အခြား ဆေးစ ပါဝင် ၊ ကေဝင်
 စီ ၊ ဥပဇေဆိုင် ရာဇာပုဂံဂြိုဟ်ထိုက်ထိုက်စွဲ မှ ၊ ချိတ်စံ ရေး အထိတရား နှစ်လှူမှုရေး အဆင့် -
 အတန် ၊ မရှိကြ ဆေးစ ဆေးစ ၊ ပြည်သူလူထုအလယ်ထုစီ ၊ ယင်း သဗ္ဗာဂြိုဟ် တာဝင်စီ ပုဂံ
 ထိုက်မှ ၊ လူကြိတ်နည်း လူကြိတ်မှန် နာမလှ ၊ သိန် ဝယ်ရွက် ရှိကြ ပါသည်။

၁၀၀ : လူ့ဘဝကို နှိပ်စက်ရန် အတွက်၊ ပညာရေး၊ တက္ကသိုလ်နှင့်
 နိုင်ငံရေး၊ လူ့စွမ်းအား၊ နှစ်ဖွဲ့ခြင်း၊ ရေး၊ ရုပ် ငွေတို့ဖြင့်၊ တစ်ဆောင်တည်း၊ ယေဘု
 ရှောင်၊ များ၊ မှာ၊ တန်ဖိုး၊ နှစ်အညီထိုက်တန် ယေဘုဆောင်တည်း၊ တစ်ခုဖြစ်လော
 ခြင်း၊ တစ်ဆောင်တည်းဖြစ်ရုံဖြင့် မတ်မတ်သို့ မရှိ၍ ခိုင်ခံ့မှုမရှိခြင်း၊ ကိန်း၊ သိမ်း
 ဝေခံ၊ ရှောင်ပုံသို့ မရှိသဖြင့်၊ လေး၊ မိုး၊ မရုံဘဲစောစောပျက်စီး ဖိုဖိုလုံး၊ တန်
 ခြင်း၊ ကျေး၊ ရွာဂုဏ်ထူးတို့၊ မှကျောင်း၊ နှစ်ဆိုင်ရာ၊ ငွေကြေး၊ များ၊ ထိုအတွက်
 စား၊ ထား၊ နှို၊ ဆရာဆရာမများ၊ နှစ်မယ့်ပျက်ဖြစ်ခြင်း၊ အချိန်ရော၊ ဆရာမတို့
 နှိုက်ကလေး၊ တပည့်ကျောင်း၊ သူကျောင်း၊ သား၊ များ၊ နှစ်ကျေး၊ ရွာအပေတို့၊ -
 သိယောဇော် မရှိသဖြင့် ပညာသင်ကြား၊ မှုတို့အလေး၊ မထား၊ ဘဲ၊ အကြောင်း၊ ကိစ္စအမျိုး
 မျိုး ဖြစ်နိုင်သား၊ စုဂိုဏ်းအရပ်တွင်၊ အချိန်ဖြုန်း၊ နေထိုင်ပျက်ပြိုခြင်း၊ သိယော -
 ဇော်ရှိကြသော ဆရာဆရာမတို့တို့လည်း၊ ကျေး၊ ရွာလူမှုမှ မှန်ကန်သော စေတနာဖြင့်
 မကုန်နိုင်၊ ကုန်ဆုံး၊ ပင်း၊ မှုမပြု၍ ရှိမှုမေး၊ ဆရာဆရာမတို့၏လိုချင်ရေး၊ နှစ်အေး
 မင်း၊ ရွာပညာရေး၊ တာဝန်၊ ဆင်း၊ ဆောင်ရွက်ရေး၊ အထက်၊ မကုန်ကြပါ။ ကျေး၊ ရွာ
 ဂုဏ်ထူးအတွက်၊ မှုဒုတ်ရိုက်မှုများ၊ ကြောင့်၊ ဆရာဆရာမတို့မှ မတစ်မငြိမ် နေထိုင်
 ကြရပြီး၊ သူမိုး၊ မီး၊ ပြုအန္တရာယ်များ၊ ထိုပင် စေ့ကြိုကြရပါသည်။ ကျောင်း၊ သူ၊ ကျောင်း
 သား၊ လူငယ်၊ ခေတ်မယ်များ၊ အနေဖြင့်လည်း၊ ယင်း၊ ဝိုင်းဝန်းသား၊ စုများ၊ သိမှု -
 လည်း၊ ကောင်း၊ ကျေး၊ ရွာပတ်ဝန်းကျင်များ၊ မှုလည်း၊ ကောင်း၊ အတုဖြစ်မတတ် -
 သင်ဆိုင်ရာသို့၊ ပညာတတ်မြောက်ရေး၊ တွင်၊ ပြီး၊ ပြုသောတိတိဖြင့်ကို၊ မား၊ အား -
 ထုတ်ခြင်း၊ မရှိကြပါ။ ကျောင်း၊ သား၊ လူငယ်များ၊ သည်း၊ အရွယ်မရောက်မှီကပင်၊ -
 လောင်း၊ ကောင်း၊ ခြင်္စင် နှစ်အရက်သေဝာဖက်၍၊ မာရီအမျက်ပျက်ရှိကြသည်။ အခြေ
 ခံဖြစ်သော မူလတန်း၊ အဆင့်ကပင်ပျက်၊ တန်း၊ လုံး၊ ကွတ်ခင်းမေး၊ စွဲမအောင်သော -
 ကျောင်း၊ များ၊ အများ၊ အပြား၊ ရှိရာ၊ အထက်မှ ရွတ်အလယ်တန်း၊ နှစ်အထက်တန်း
 အဆင့်အထက်တို့ နှိုက်မြောက်နိုင်ပါသည်။ အချိန်ကန်၍ စာမေး၊ စွဲမအောင်ဖြင့်
 ပါက၊ ဆရာဆရာမများ၊ အား၊ ရန်ပျက်ကြသော အလေးတို့၊ တရပ်သတ်လည်း၊ ရ -
 နိုင်ဖြင့် နေထိုင်တွင်၊ ရှိ ကျွန်ုပ်ရပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် မူဆလင် နှိုက်ဆရာတည်း၊ သည်း၊ အ
 သက်အရွယ်စုံ၊ ကျား၊ မကလေး သူငယ်မြောက်ပြီး၊ ရွာတို၊ ယင်း၊ ကုလား၊ တို့တိုး၊ တစ်
 မျက်ကား၊ ရှား၊ အမျိုး၊ တာသား၊ သာသနာ၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေး၊ မှုမှအစ၊ ကိစ္စအဝဝ
 တို့ကို ဖတ်ဆရာတည်း၊ တည်း၊ မှ၊ တစ်ဦး၏အေး၊ များ၊ ရွာသင်ကြား၊ ပို့ချပေး၊ ပျက်ရှိနေ
 သည်။ ဖတ်ဆရာတည်း၊ မှုများ၊ အပြင်၊ ပညာရေး၊ ရွာနမူစာသင်ကျောင်း၊ တို့
 တွင်လည်း၊ နိုင်ငံ ဝေခံပါပြုဋ္ဌာန်း၊ မျက်နှာအညီ၊ တစ်ရောက်သင်ကြား၊ ကြသေးသည်။
 အကောင်း၊ ဖြစ်သော နှစ်အထက်၊ ယင်း၊ ပူဆလင်ကုလား၊ တို့သည်၊ ပညာ -
 ရေး၊ ရွာနမူ လေ့ကျင့်သင်ကြား၊ ပေး၊ သည်အထိပညာ၊ အတတ်ပညာများ၊ ကြင့်၊ နိုင်ငံ

ကပ်ခြင်း၊ အနွယ်ခေါ်ဝေါ်ခြင်း၊ သေဉာဏ်ဖြင့် ဖိခတ် ဝေဒနာပေး ပါ ကျန်း မာရေး ချီး
 ဖွား၊ ဖွားရှိကြသည်။ ဂုဏ်ထူးကျေး ဂွာ လူထုတရပ်ကို အနှောင့်အယှက် ခြင်း၊ ရေတွင်း ရေကန်
 ရေခဲဆေးဝါး ဖြစ်လည်း ၊ အရေး ပထမ သို့မဟုတ် အရေး နောက်ဆုံး ကြခြင်း ၊ နိမိတ်
 သဘာဝအတိုင်း အကြောင်း ပေါင်း စုံရာ ဝန်တကျ ခုန့်ပတ်ခြင်း မပြုရုံဖြင့် ခြင်း၊ ယင်းမှ အ
 ဝ တူး ဝတ် ဝေဒနာပေး အန္တရာယ် များ ခွာထု ပြောလော့ပါသည်။ နှိပ်စက်ခြင်း ဖြစ်လျှင်လျှင်
 ကျန်း မာရေး သက် ကျန်း မာရေး အသိစိတ်ခါးခါး ပါး မှုကြောင့် မည်မျှ ဆုတ်ယုတ်
 ဖွား ရှိကြောင်း ကို နက်ဆရာ၊ ဆရာမတို့၏ ဂုဏ်ထူး၊ ခံစားမှု၊ မှု ဖြစ်ပွား၊ ဂုဏ်ထူး
 များ အတွင်း ထိတင်ခြင်းဖြင့် ကြား ခေရပါသည်။ ကမ်း နား ၊ အောက်ခြေ၊ ရေခင်း၊
 ခြေခင်း ၊ သစ်ပင်ကြီး အောက်တို့တွင် တစ္ဆေဝေ၊ သူရဲဝေ ကျေး မွေး ကြသည့်မှာ -
 လည်း ၊ ခေလေဆိုး ကြီး တခုပင်ဖြစ်ပါသည်။

၄၄။ လူမှုရေး ဆိုင်ရာ အာသာအရား လုံး ကွယ်မှုတွင်လည်း ပုဒ္ဓေါ်အမွေအ
 နှစ်စေတီ၊ ပုထိုး ၊ ဘုရား ၊ ကျောင်း ကန်တို့သည် အချိန်နှင့်အမျှ ပုထိုး၊ ပျောက်ကွယ်
 ဖွားရှိပါသည်။ မူး ရူး သောက်စား ၊ လေဝင်း တစား များ ဖြင့် နစ်မှုန်း ခေပြင်
 တိုင်း ဂုဏ် သား များ သည် စီး ပွား ရေး ခွတ်ခြင်း နေသဖြင့် အဖိုး အာသာ အာသာ
 နာအထွတ်စိတ်စေတီစား နိုင်ကြပါ။ သူဦး ခါး ပြုများ ပွစေတီ၊ ပုထိုး များ ကို ခေါက်
 ကွင်း ဖြိုဖျက်ပြီး ၊ အဖိုး တန်ရွှေ၊ ဝေ့၊ ကျောက်ပဲ ပတ္တမြား ၊ ဆင်း ဘူး၊ စေတီ၊ ပုထိုးတို့
 ကို ခေါက်ကွင်း ခိုး ယူဖွယ်ရှိပါသည်။ ယဉ်ကျေး ပျော်ရွှင်မှု မှတ်တမ်း မှတ်ရအဖြစ် ထိန်းသိမ်း
 စေတီ၊ ရှေးခတ်စား သော စေတီ၊ ပုထိုး များ မှုဖွယ် ကျန်ရှိသော စေတီ၊ ပုထိုးများ
 မှု ခေရိယရွှေ ဖြစ်၊ ပုထိုး ပြီး ခေါက်ကွင်း ခိုး ယူခံ ခေပြင်ရသည့်ကို သိရှိရန် မလွတ်ပါ။
 မှုဆလတ်သတ်တို့သည် ကျောင်း ကန်၊ ဘုရား ၊ စေတီ၊ ပုထိုး များ အတွင်း သို့မဟုတ် တ-
 ကောက်ဝတ် ဝေဒနာပေး ခေ အိတ်စက်ရန် သော်လည်း ကောင်း ၊ ကွဲ၊ နှား ၊ ဆိတ်၊ တံခါး
 ကျောင်း ဂုဏ် ခေ၊ ခိုး ခိုလှည့်စဉ်တွင်လည်း ကောင်း ၊ စေတီ၊ ပုထိုး တို့ကို ထုဂိုက် ခိုး
 ခွဲ ဖျက်စီး သွား တတ်ကြပါသည်။ စေတီ၊ ပုထိုး ၊ ကျောင်း ကန်၊ ဘုရား အသစ်တည်ဆောက်
 ခြင်း ၊ ခေရသတ်မှတ်ခြင်း စေတီတို့အတွက် ဖိစိတ်တိုင်း ဂုဏ် သား များ သည် သတ်-
 မှတ်စား သောစာရား ဥပဒေများ ဆရာ လိုက်နာခြင်း ၊ နိုင်ငံစေတီ ထိယမဟာနာ
 ယာအဖွဲ့၊ ဝေ့ဝေ့ဝေ့ အဖွဲ့ တဖွဲ့အား ထုန်း ခြေ ရန်ကုန်မြို့၊ ၂၂-၅-၀၀ ခုနှစ်ခေတ်
 ပါ ဝေ့အမှတ် ၂၀၂/၄/သ-မဟာ ချွန်ကြား လွှာအမှတ် ၂၂ အရ၊ လူ ခေရတ်-
 တွတ်များ အတွင်း ရှိ လူ ခေဆိပ်များ ကို ထုန်း ကြီး ကျောင်း များ အဖြစ် ပြောင်း ကွဲ
 အသုံး ပြုခြင်း ထိခွာအား ၊ ချွန်ကြား ဖျက်ခွင့်အညီလိုက်နာ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ သို့ရာ-
 တွင် မှုဆလတ်ကုလား များ အနှောင့်အယှက် ဂုဏ်ထူးအတွင်း မှု ခေဆိပ်ကန်ကြိုဖြစ်စေ ၊
 ခြေလွတ်သ ခေရတ်ဖြစ်စေ ဆုတ်မသတ် ခေတိုင်း ထုတ်ကုန် ကန်၍ မြေခွဲ ယဉ်
 တင်သော ခြေစည်း ရိုး ကာရံပြီး ၊ ဝှား မှုဆလတ် ကြမ်း ဖြစ်ခြင်း ထိုး ချွန်လှုပ် ချိ
 ခေဝင် သော်အကျအန ဝေ့များ အလွတ်ကုန် ကန် ဆောက်ကြ စေသည့်။ နိုင်ငံအနှံ့ ၊

ခြေသား ထွင်း ဤနည်း ဖြင့် လူ့ခေတ်စ် ခြေ ဂုဏ်ထူးများ ၊ တူရား ရောဂါး တန်ဖိုး
 အသက်ထွင်း ခေတ်များ ဝင်ခြင်း နှင့် ခေတ်ထူးရှိကြသည်။ ဟန့်အား ဖြင့် ခေတ်ထူးသည်
 မှာ မူဆလင်တူရား များ ခေတ် နိုင်ငံ ဝေဒီအစိုး ပျားပေါ် ဆန့်တင်ရန် တာဝန်ပေး
 သန်း ဖြင့် မှာ များများ ပတ်ဖြစ်သည်။ ဂုဏ်ထူးရှိနယ်အား ခေတ်ထူး သုံး ခေတ်ထူး
 ထိုင်း ရှာသင်ကြား ဤ ခေတ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ် များ အတွင်း ပေးတော်ရှိ ခေတ်ထူး တူရား ခေတ်
 အမျိုးအစား ဤ တွက်ဆ၍ မူဆလင်တူရား များ သည် အရသာရအောင် တရား သက်-
 ဖြစ်စေ၊ ပထမရား သက်ဖြစ်စေ၊ နည်း နှင့် နှစ်ဖြင့် အသားပေး ဂုဏ်ထူးရှိ ခြေသား ထွင်း
 ရှား ဝါးထွင်း ဂုဏ်ထူး အရ ဂုဏ်ထူးရှိနယ်အတွင်း ထိုင်း ရှား သူအမျိုး သား များ ၊ မူ
 ဆလင်တူရား များ နှင့် နှစ်ဖြင့် မြား မြင်း မပြုကြပါဘဲ နှစ်အထက် ခေတ်ထူး နှစ်ဖြင့်
 ထိုင်း များ တွင် ပတ်ဖြစ် ဝါးထွင်း ထိုင်းရအောင် ခေတ်ထူး ခေတ်ထူး များ ရှား
 သက်အထက် ဂုဏ်ထူးရှိနယ် ၊ များ များ ရှား ထိုင်း တက်မှုကို ခေတ်ထူး ဂုဏ်ထူး
 နည်း ခေတ်ထူး ခေတ်ထူး ခေတ်ထူး ကြီးတည်း သာသာ အရသာအရသာ မူဆလင်တူရား
 တူရား များ နှင့် ခြေခံတူရား ခြေခံတူရား လက်ထက်ထိုင်း မြား ဖြစ်သည့်ကို ရောဂါ
 သက်။ မူဆလင်တူရား များ အနေဖြင့် နည်း နှင့် ရှား သူအမျိုး သား များ နှင့် လက်
 ထက်ထိုင်း မြား နှင့် ရှား ထိုင်း ထိုင်း နှစ်ဖြင့် ခေတ်ထူး မြား ၊ ထိုင်း ရှား သူအမျိုး သား ထိုင်း
 မြား နှင့် သက်အထက် မူဆလင်တူရား ထိုင်း ထိုင်း ရှား သူ အမျိုး သား ထိုင်း ခေတ်
 လက်ထက် များ နှင့် တာဝန်ပေး ခြေသား ခေတ်ထူး အောင် ဂုဏ်ထူး ထိုင်း အရသာအရသာ
 ထိုင်း ခေတ်ထူး များ တွင် အရသာအရသာ ခြေသား မပြုကြ ခေတ်ထူး ပေးတော်ရှိ ဂုဏ်ထူး
 ထိုင်း ရောဂါကြသည်။ အခြား ခေတ်ထူး နှင့် နှစ်ဖြင့် ခေတ်ထူးတူရား အရသာအရသာ
 မူဆလင်တူရား များ သက် ၊ ရှား ထိုင်း ရှား ထိုင်း ရှား ထိုင်း ရှား ထိုင်း ထိုင်း ၊
 များ မြား လက်ထက် ရောဂါကြသည်။ ဤနည်း ဖြင့် အခြား ခေတ်ထူး နှင့် နှစ်ဖြင့် ခေတ်ထူး
 ထိုင်း ရှား သူ များ သက် ၊ ခြေသား ထိုင်း ထိုင်း မူဆလင်တူရား များ ထိုင်း ပထမရား
 ထိုင်း မြား လက်ထက် ရှားကြသည်။ ဤနည်း ဖြင့် မှာ များများ မှာ မှာ မှာ ၊ နိုင်ငံ
 ရှား ၊ များ များ ၊ လူအမျိုး ၊ မြစ်ထွဲ ရှား ရှား ၊ ရှား ၊ ရှား ၊ ရှား ၊ ရှား ၊
 ခေတ်ထူး နှစ်ဖြင့် ခေတ်ထူး အခြားထူး ရှား ပတ်ဖြစ်သည်။

ခေတ်ထူးထူး ခေတ်ထူး များ မူဆလင်တူရား

၄၀၀ ၊ ဤနည်းပုံ၊ ခေတ်ထူး နှင့် နှစ်ဖြင့် ခေတ်ထူး ရှား မှာ မှာ မှာ ၊ ခေတ်ထူး
 ထိုင်း သည် နိုင်ငံ ဝေဒီအစိုး ထိုင်း ထိုင်း တူရား ကြီးဖြင့် ၊ နိုင်ငံ ဝေဒီ
 သည် ထိုင်း ထိုင်း မှာ မှာ ၊ ရှား ထိုင်း ၊ နိုင်ငံ ဝေဒီအစိုး ခြေသား ထိုင်း
 ခေတ်ထူး ရှား မှာ ၊ ထိုင်း ခေတ်ထူး နှင့် နှစ်ဖြင့် အရသာအရသာ ၊ အရသာအရသာ ၊
 ၀ ရှား ၊ အရသာအရသာ ၊ ဤနည်းပုံ၊ ရှားထိုင်း ခေတ်ထူး ရှားထိုင်း ၊ အရသာအရသာ ၊

ယုံ နှိရင် ဘေဝ လူလောကမှာ နေရတာဟာ လူစဉ်မှီမှာ မထုတ်ဘူး။ စင်စစ်ဘာမှ စု
 ဆင်မထုတ်ဘူး ဟိုင်း ပြည်တပြည်စာလည်း ကဲ ဟိုင်း ပြည်လူထုကုသုံး ဟိုင်းကဲကဲပညာ
 ဟိုင်းခွန်အား အဲဒါတွေနဲ့စု ခေါင်း ပြီး ဘေဝ ဘေး ပတ်နေရေး ဟို ပြည်စုံလုံလေးကဲ
 ဘေဝင်လုပ်စိုက် အရေး ပြီး တယ်။ ပြည်စုံလုံ လောကဲအောင် မလုပ်နိုင်လို့ နှိရင် ဘေဝ
 ဒီဟိုင်း ပြည်စာ ယုဒများ ခြယ်စွယ်စာ ခံရမှာကဲ ထုတ်မိန့်ကြား တား မေးအတိုဆုံး
 အိမ်ဖိုယ်ကောကဲ နှယ်ပြုရသော် လူတန်း မှသတ် လူတိုင်း အဖျက် စား ပတ်နေရော
 အရေး အကြီး ဆုံး ၊ ယင်း အရေး အကြီး ဆုံး ပြဿနာကိုတိုက်ခိုက်ခွန်အား နှိတ်တုတ်ရွက်က
 ဦး ချင်း မှသတ် အများ ဝုပေါင်း နှိ ပြည်စုံလုံ လောကဲအောင်လုပ်ရမည်။ မလုပ်နိုင်
 ဝါက ယုတဝါး ခြယ်စွယ်ခြင်း ကို တင်နိုင်စုံနား ခံပြုရမည်ထုသော ဝါကဲဥက္က ပြီး ခါလင်း
 နှိတ်ဒုတ်သတ် ချိရွယ်လတ်စီး ပွား ရေး နေရိန် တရား ကိုယ်သော အနှစ်ချက် ကို
 ဖွင့်ဆိုလမ်း နှိတ်သား ဒုတ်ဖြတ်သတ်မှ ခံယူပါသည်။

၅၁။ စစ်ရေး ၊ နိုင်ငံရေး ၊ စီးပွားရေး ၊ လူမှုရေး ၊ ပြည်သူ့ရေးရာ
 ဝါဒစနစ်ရေး စသောနိုင်ငံ တော်စံအရေး အရသာအား လုံး အောင်မြင်ရန်အရေး
 အထွတ်နိုင်ငံ တော်အထွင်း နှိ လူတန်း မှ လူထုထုတ်လုံး ကိုယ်တိုက်ခိုက် နှိတ်စားနှိတ်
 ယုတ်နဲ့ အာဂ္ဂ၊ ယုတစွမ်း အား များ ကို အပြည့်အဝအဆုံး ချပြုရန် အိမ်ကွပ်ပါသည့်
 တာဝန်စွမ်း အား ၊ ယုတစွမ်း အား ကိုရန်လူမျိုး မှာ လောကဲး ကစား ခြင်း ၊
 အရက်သေဝာသောကဲစား မူး ရူး ခြင်း ပတ်ဖြတ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အတွေး
 အခေါ်အမြင် အမြင် နှင့်အညီတရား ကို ဒုတ်ယုတ် ပျက်ပြုအစော အား ၊ အနီး မဝရေး
 ကို ဝေးမြား မြား ဆုတ်ယုတ်စေပြီး ကိုယ်ခန္ဓာကြံ့ခိုင် ဝန်စွမ်း မှုကိုပျက်ပြုစားစေသော
 ကြောင့်တရားစွမ်း အား အပျက်သဖြင့် လုပ်ချင် ကိုရ်ချင်စိတ်ကင်း မဲ့တား ယုတ
 စွမ်း အား ဝါ ဆုံး နှိ ပြုရပါသည်။ အရက်သေဝာစိတ်စီး ခြင်း ကို နေရသော လူတန်း
 သတ်လည်း ကောကဲး ၊ နိုင်ငံယနိုင်ငံသတ်လည်း ကောကဲး ၊ တာဝန် ယုတစွမ်း အားဆုံး
 နှိ ရသဖြင့်အရေး နှိအမြန် ဒုတ်ခြံ ကျင့် ယုတဝါး ဒုတ်စွယ်မှုကို ခံရမည်မှာ မိမိ
 ဝန်စွမ်း နိုင်ငံ တော်အထွင်း လောကဲး ကစား နှိအရက်သေဝာပြဿနာသတ် နိုင်ငံတော်
 ကိုရည်မှန်း ဒုတ်အား သီး ထို့ကို မပေါက်မရောက်အောင် ဖန်တီး နေပြုအောင် နိုင်
 ဝန်စွမ်း ရန်ယုကြီး များ ဖြစ်ပြုသည်။ သို့ဖြစ်၍ လောကဲး ကစား နှိ အရက်သေဝာ
 ကတိ ရှင်း ရေး သတ် နိုင်ငံ တော်စံအရေး ၊ ယား ပဋိ မြား အကဲအရေး ဖြစ်သည်။
 တာဝန်ရေး အရဆိုဝါက တာဝန်အကြံပြုမှုအရ လောကဲးကွပ်စိုက် လောကဲးကွပ်စိုက်သတ်
 မယုံကြည်ဝါက လောကဲးရန်မလိုဝါ ခြင်း ဒုတ်သား နှိနိုင်သည်။ နိုင်ငံစံအရေး ၊ ယား
 စဉ်မြား ဒုတ်စံအရေး ထွတ်မှု ခြင်း ဒုတ်လုံး ဝမဂ္ဂပါ။ နှိင်း ပြည်ထွက်မြန် မြန်ရေး
 ကိုစွဲအတွက် ယထိပြန် နိုင်နိုင်စေမော ကင်း ရှင်း ပြုရပါမည်။

နိုင်ငံ တော်အထွက်ကွပ်စိုက် လောကဲး ကွပ်စိုက်ကွပ်စိုက်အင်္ဂါဒုတ်များ

ပြဿနာအမျိုးမျိုးလည်း တောဝင်း နိုင်ငံတော်အောက်အား ဝါး၊ ကောဝင်း၊ ရွှေ၊ နှစ်
 ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်း ဖြစ် နိုင်ငံတော်အောက်မှ မည်သို့မည်ပုံ ရပ်တည်၍ ပြုမူကုန်ကြ
 လုပ်ဆောင်လျက်ရှိကြပုံကိုလည်း တောဝင်း ၊ မူဆလင်ဘက်ထိရလား ၊ များ ၊ တောဝင်းကျန်း
 သူကြွင်း အကျန်များ ၊ တောဝင်း တစ်ဝေး ၊ အရက်အသေဝေပွဲ၊ ဖုံး ခြင်း နှင့်ဒုစရိုက်
 များ၊ စေတနာရှိစွာဆက်စပ်ရာ အမျိုးအနွယ်များ နိုင်ငံတော်၏ အရေးအရာအဝတ်
 ရေး ၊ နိုင်ငံရေး ၊ စီးပွားရေး ၊ လူမှုရေး ၊ ပြည်သူ့ရေး ၊ ဂုဏ်ထိမ်းခန့်ခွဲရေး ၊
 စေတနာရှိစွာ လက်ရှိအခြေအနေမှ ရွှေအလား အလာတို့ကို ထုတ်ဆန့်ရန် အကျဉ်းချုံး
 ဖြစ် ဆက်စပ်မှုတွင်း ဆက်များ ကို ထည့်သွင်း ဖော်ပြလျက် တင်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ အ
 ကယ်ပါကတို့ပြုချက်များ အပေါ်တွင်လည်း သတ်၍ အရေးယူဆောင်ရွက်ရန် အထူး လိုအပ်
 ချက်များ ကို အောက်ပါအတိုင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။

(၈) ပါကစ္စတန်နှင့်အင်္ဂလိပ် အချွန်နိုင်ငံများ တွင် လူဦး ရေအဆ
 မတန်များ ပြား ပြား နိုင်ငံရေး အကြံပေးအဖွဲ့၊ နှင့် သဘာဝ
 တေးရန် အန္တရာယ်များ ဖော်ပွတ်ခေါင်း ဝါး များ၊ နိုင်
 ငံရေး ခေါင်း တောင်များ နှင့် နိုင်ငံရေးဝန်ထမ်း များ စတင်
 ရှိကြပုံကို ပြောဆိုပေါင်း စုံ နေသည့်အပြင် အိန္ဒိယနိုင်ငံထိ
 မက အခြား နိုင်ငံများ လည်း မူဆလင်ဘက်ထိရလား ဝင် -
 ရောက်မှုကို ထိရောက်စွာကြံမတ် လာကြမည်သာဖြစ်၍ မူ
 ဆလင်ဘက်ထိ ရန်ထုတ်ဝန်ပိုး နှင့် အန္တရာယ်အစွဲ မိမိနိုင်ငံ
 အတွင်း သို့လုံး ဝေဥန် ကျရောက်လာမည့်အတွက် ရေတို၊ ရေ
 ရှည်ဖိစီးခြင်း နေအင်တကျတစ်ပင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

(၉) ပြည်တွင်း ၊ ပြည်ပမူဆလင်ဘက်ထိ တာဝန်ရေး ခေါင်း ခေါင်း
 များ ၊ ပြည်တွင်း ၊ ပြည်ပတစ်၊ ခြား ၊ ရကန်မူဆလင်ဘက်ထိ
 များ နိုင်ငံတော်မှ တာဝန်ပေး အပ်ထား တောပူဆလင်
 ထုလား ဝန်ထမ်း များ ၊ ဝင်း ထိုစံလျှင် ရှား များ မှာ -
 ဘက်လား အချွန်နိုင်ငံနှင့် အဆက်အသွယ်မပျက်စဲ နည်း လမ်း
 အမျိုးမျိုးဖြင့် ဆက်သွယ်မှုရှိခြင်း ကြောင့် နိုင်ငံအချင်းချင်း
 ပဋိပက္ခများ ဖြစ်ပွား လာနိုင်၍ နိုင်ငံရေး အရလည်း
 တောဝင်း ၊ လိုအပ်ပါက စစ်ရေး အရလည်း တောဝင်း ၊ တိုင်
 တွယ်ဖြေရှင်း နိုင်ရန် အဆင်ပြေဆင်ယင် လာပါမည်။ ထို့ပြင်
 နိုင်ငံ၏တစ်ဦးစီမှန်အမျိုးမျိုး အစုံစုံ တနည်း တနည်း ဖြစ်လျက်
 နိုင်ငံရေး နေအင်တကျတစ်ပင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

အထူး၊ အထူး ကုသိလစ် သိုသိစွာ ဖြစ်၍ လက်ဦး ပြုရန် ရေး ၊
ဤတင်စီစဉ်ကား ရန်လိုအပ်ပါသည်။

(၀) ယခုအခြေအနေတွင် မိမိနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံခြား ရေး ဝါဒအရ
နိုင်ငံအခြား ချင်း မှင်ပဏ္ဍိတ နိုင်ငံရေး မတည်မငြိမ်မှုများ
မဖြစ်ပွား စေရန် အထူး သိုသိစွာ ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းပျက်
ရှိုင်း မိမိနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေး စေတနာများ ၊ တာဝန် ကျေလွန်
သိုသိလွန်း စေရန် မိမိပြည်သူလူထုသည် လူဦး ရေဖြင့် ထိမိ
ခြင်း ခံရမည့်အန္တရာယ်ကို လေး လေး နက်နက် တာဝန် မရှိကြ
ပါ။ ပြည်သူလူထုကို မဆိုကား ဘိ၊ တာဝန် ရှိကြသူ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။
စိ၊ ဥပဒေဆိုစီရိတ်တစ်စုံတစ်ရာ နိုင်ငံ တော်၏ အစွဲအစည်း
အတွင်း မှုပုဂ္ဂိုလ်များ ပင် အလေး ဝရမပြုကြပါ။ လမ်း စဉ်
ပိတ်ဥက္ကဋ္ဌဦး မိမိကြား ဆက်သို့ ကြောက်တတ်ဝန်မတင်း ဘိ၊
ကြောက်တတ်ဝန်ပိမည်ကို စိုး ရံစိစွယ် ဖြစ်စေရပါမည်။ သို့
ဖြစ်၍ ကြား ၊ စရ၊ လေ ဖြစ်စွဲရ၊ ဖြစ်သွက် လက်နက်တို့
တပ်စွဲများ အထူး ရှိ မုဆလင်ကလား များ အား မယ်ဂုဏ
ထုတ်ပယ်ပစ်ရန်။ ဥပဒေအဆုံး သီး ၊ စက်ရုံအလုပ် ရုံအဆုံး သီးတို့
ရှိ မုဆလင်ကလား များ ကို မုက်ခြေမဖြတ် ကေဘက်လမ်း ၍ ၊
စေတနာကြည့်စေရန်။ အထူး သဖြင့် ကာတွယ်ရေး ပစ္စည်း -
စက်ရုံများ နှစ်၊ အလား ထုစက်ရုံဦး များ မှ မုဆလင်ကလား
များ အား ထုတ်ပယ်ပစ်ရန်။ မုဆလင်ကလား ရပ်စွယ်၊ တေး
ဂွာ၊ ဗလီ၊ နေအိမ်၊ အဆောက်အဦး များ အထူး ရှေ့တင်စ
ခင်ရှေ့စွဲစစ်ဆေး မှုများ မပြုကပြုလုပ်ရန်၊ နယ်ခြား ၊
စေတနာတပ်များ စိုး ချဲ့ခြင်း အကား အဆီး အမျိုး မျိုး ပြုလုပ်
ကား ခြင်း ၊ နှစ်နိုင်ငံဖြတ်ကျဲ နေရသူများ ကို တိကျစွာ သတ်
မှတ်၍ စနစ်တကျလုပ် ဆောင်ကြရပါမည်။

(ဆ) မုဆလင်လျှော်ဂွာ များ တွင် ပိတ်ပင်ပယ်သက် နေဆော နိုင်ငံ
စနစ်အား မုဆလင်ကလား များ အား ၊ တနယ်မှတနယ်တို့ -
ဖြေတင်း ရွေးပြီး အပြိုင်ပေး အရေး ယူရုံမျှဖြင့် ယင်း နိုင်ငံ
ဝန်ထမ်း မုဆလင်များ သည် ရပ်တန့်မသွား ကြသဖြင့် နိုင်ငံ
တော်အ နေထိုင်စွာ မရှိက ဤသို့အပြစ်ဒဏ် ခံရသည့်ကု နေဘင်
ထုဦးများ ရန် ဆီရောက်စွာ အရေး ယူ အမြင်ပေး ရန် ။
အလား ထုစွာပင် မုဆလင်ကလား ရပ်သွား ရွာသား နှင့် ၊

အဘယျာရော့ ခေါင်း စောစင်ယုံအား လှည့် ထိုရောက်စွာ၊
 နိုင်ငံတော်အပေါ် ဆန့်ကျင်လှည့်က ထို
 ရောက်စွာ အရေး ယူအပြစ် ပေး ဆုန်။ ကုလား ဆိုး ဝါအ
 ဇော်ဖေ့နှင် အင်အား ဝေ ခန့်အား ဘင်လား ရေ့နှစ်
 အခက်ပိုင်များ အနေဖြင့် တရား ဝင် စုံရွံ့နှင်ပြု၍ အား
 ဝေး နေပေသော်။ ကုလား ဆိုး နှိပ် နယ်ခြား ဆက်စပ်နေ
 သော မိမိနိုင်ငံအတွင်း မှ မူဆလင်အင်္ဂလိယသို့ အစား
 မှုများ တုများ ဖြစ်သည့်အလျောက် နည်း များ စုံဖြင့်ရည်း နှိုး
 ခြင်း ဖိုလက်ခံ၍ ရှိရာကအချိန်အထိများ ဖြစ်သစ်ထူး ဖြစ်-
 ဖြား ဖြစ်ရဘဲ အချိန်တွင် ဘင်လား ရေ့နှစ် အစိုး ရသည့်အခါ
 နိုင်ငံမှကုလား ဆိုး များ နှင် မိမိနိုင်ငံအတွင်း ပိုင်း မှ မူ
 ဆလင်ကုလား များ ဖို အဆုံး မြင်း ပင်ပညာပိုင်း အမြတ်
 ထုတ်နိုင်စွမ်းရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိတို့အနေဖြင့် နိုင်ငံရေး၊
 ဆိုဗီယက်ရေး အရ ယင်း အမြင်သစ်များ ဖို ရှိရာကသည့်အ
 ပိုင်း တွင်ရှိရာကဆိုင်း ဖို ဖြစ်သ် ကန္တာရ သဘောပေါက်
 ထား ဖြစ်စေရန်ဖိုလည်း နည်း ပင်ယာယီဖြင့် ဖြိုး ပမ်းကား
 သင့်သည်။ မိမိပြည်သူတရပ်လုံး အား လည်း တစတစမှ လုံး ဝ
 ဥဆံ သိလားသည့်အထိ အဆီ ပေး တင်ပြထား သင့်သည်။

(၈) အင်္ဂလား ရေ့နှစ်နိုင်ငံနှင် ဝါကစတန်နိုင်ငံသို့ တရုတ်အစိုး
 ရက်မှ အထောက်အပံ့များ ရယူကြသည်။ ဖြစ်ပေခန့်နိုင်ငံအစော
 မြေခက်နယ်စပ်မှ မကပ များ ဖိုလည်း တရုတ်မှ ထောက်ပံ့
 နေသည်။ နိုင်ငံရေး အရနယ်စပ်ပြဿနာများ တချိန်တည်း
 ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော် စစ်မှန်စွာနှင် ဖို အမြင်တည်း ဖြစ်ပေ
 နိုင်ရန်တင်များ ဖို ခွဲ ဖြစ်ဆင်ထား သင့်ပါသည်။

(၉) အဘယျာရော့ လူမျိုး ရေး အမြင်ပင်တို့ကို စေ
 တနအရင်း ခံဖြင့် နိုင်ငံတော်အတွင်း မှ အထုတ် ဆလက်၊
 အမြတ်ပေး ဖြစ်သူလူထု၏ ရင်ဆွေး သား ဖေ၊ သား ဖေ
 များ ဖိုဖြုတ်မျိုး ထောက်ပေး ရသော အဘယျာရော့ ဌာနအ-
 တွင်း မှ အာစရိယ ဂိုက် ဝင်များ ၊ ထိုနည်း တူစွာပင်ဖြစ်
 သူလူထု၏ ကုန်း ပာရွင်လန်း ရေး အတွက်ထောက်ပံ့ရသော
 ကုန်း မား ရေး ဌာနမှ ဆရာဝန်၊ ဆရာမများ ၊ လူမြို့
 ရှိလူမျိုး မြို့ရန် စောစင် ရောက်ရသော လူဝင်မှုကြီးကြပ်

ရော့ နှင့် ဩဇာအင်္ဂါး ဦး စီး ဌာနမှ ဝန်ထမ်း များ
ဝေခွဲဖြင့် ယခုလိုမျိုး မုဆလင်တူလား များ နှင့် မအင်မရော
ယော ဌာနများ တွင် စာဝန်မလေး အင်္ဂါးစေရန် ပြန်
လည်စီစဉ်ဆုံး သတ်စွာ ရန်လိုထိမည်။ ယင်း သို့ဝင်ရောက်
ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ရုံဖြင့် ခွဲခြား နိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ ယေချာ
ရော့စစ်မြစ်တိုက်၍ ပုံပန်း ယဏ်တိုက်စင် ဆေး ငြိုး စီဝန်
ရရှိမည်။ ဦး ဘဏ္ဍိတ် နိုင်ငံဖြင့် ဝေခွဲမဟုတ်ဘဲ ဟုတ်န ဖြစ်
နေသကဲ့သို့ ဦး ယာထွန်း ဖြည့်ရုံဖြင့်လည်း ရနိုင်မဟုတ်နိုင်ဘဲ
မဝေခွဲဘဲအင် ဖြစ်နေပေမည်။ လာစေအား ဖြင့်ကျောက်
ဖြည့်နယ် ဝါးတူနစ်အတွင်း တွင် မုဆလင်တူလား ဖြစ်လော့ ဦး
ရွှေအောင်ဆိုသူပင်လျှင် အလုပ်သမား အစဉ် အစဉ် အစဉ် အစဉ်
ဖြစ်နေပေလား ဟုမည်။

(၁) တစ်လီမုဆလင် များ လက်ထွင်း နှို ခုရောက်ရှိနေလော့ လယ်
ခြေဆိုတဲ့ ဆီး ခြား စာရင်း စာရင်း ဖြည့်ရန် ကန့်သတ်ချက် စာ
ရပ်ရပ်ဖြင့် ထိန်း ချုပ်ထုတ်တိုင် စေရန်။ အထက် ခြေခံဆိုသော
မုဆလင်တူလား များ လူဦး ရေများ လာသည့်နှစ်အခွဲ ဝိစီ
ထိုက်ရင်း ရင်း သား ပိုင် လက်ယာ ခြေများ ကို နည်း ချွေ နှို -
ဖြင့်ရယူထုတ်တိုင်ဖြစ်ဖြစ်ဖြိုး မုဆလင်အထက်ထက် ခြေခံ
များ ဖြစ်ဖြစ်ဖြစ်ရော နေဝင်တွင် လက်ယာ ခြေပြည့်အသားများ
ရှင် ဆေး လာမည်အထက် ဝိစီထိုက်ရင်း ရင်း သား များလက်
ခွဲယာ ခြေဖြစ်လာပြန်မည်။

(၂) မုဆလင်တူလား ကိုမည် ထိုင်း ရင်း သား များ နည်း တူဆွင့်
အရော့ ရရှိခံစား ရန် အမျိုးမျိုး အစဉ် ဖြစ်နိုင်စွမ်းရှိသည့်
ဤမျိုး ဝား ဖြစ်ရှိရော ရင်း ထိုအနေဖြင့် စာအောင်အထား
အစိုး အထား ရရှိစွာ စေနိုင်လော့ ကနည်း အား ဖြင့်၊
ရင်း ထိုက်ထုတ်တိုင်များ ကို အနိုင်အထက်ဖြစ်စွာ စေမည် -
အရော့ အထား ၊ အခြေအစဉ်၊ အခြေအစဉ်ကို မပြုထုတ်မီဖြင့်
ကဝန်ရှိသူပုဂ္ဂိုလ်များ နှင့် နိုင်ငံစောက်အဖွဲ့အစည်း များ မှ
သတ်ဖြင့် ရှေ့ခင်တွင်ရန်၊ ဥပမာအား ဖြင့် နေ့ရက်ဖြည့်နယ် -
ဖြစ်သူ အောင်စီမှ ၃၀-၅-၀၂ နေ့ထုတ်ပြုစုထုတ်လော့
ကျောက်ဖြည့်နယ်၏ ဖြစ်စဉ်ထိုက်စဉ်း မှတ်တမ်း စာမူတ်နှစ်
၀၅ ရှိ ကျောက်ဖြည့်နယ်အတွင်း လူမျိုး နှစ်ထိုး တွင် မှုအလိုက်
ကျောက်ဖြည့်နယ် အင်္ဂါးစေရန် အင်္ဂါးစေရန် အင်္ဂါးစေရန် အင်္ဂါးစေရန်

ဝိသညာ၊ ဟိုဖြင့်လည်း ရန်ငြိမ်းနတ်အတွင်း ခြောက်ပါး၊ ခုနစ်စ
နှင်ခြင်း၊ နှစ်စုံစုံရော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို လူ့နှစ် နေရာမှ နှစ် နှစ်ဝယ်လတ်
စက်စက်ဖြင့် ဟိုဖြင့်ချက် ခံယူချက်ရှိသူ လူမေးဝင်း ဟိုကိုသာ၊
ငွေ၊ ချယ်၍ တာဝန်ပေး ဆင်္ဘာဝိသညာ။

(၆) နိုင်ငံခြား၊ သား များ၊ အား၊ ဆယ်ရေခက်ဆုံး၊ ဘိုး နှစ်နှစ်
မည့်နည်း၊ လမ်း၊ နှစ်သွယ်မှာ ဟိုဝယ်လတ် အထိက ရှား၊ ပြည့်ဝ-
စွာဖြင့် အမျိုး သား၊ ရေး၊ ဖိတ်ခိတ် ရှက်ဆန် ရေး၊ နှင်၊ ထိုင်း၊
ရင်း၊ သား၊ အား၊ ထုံး၊ ဘိုး၊ ပွား၊ ရေး၊ ဖွဲ့၊ ဖြိုး၊ ဘိုး၊ တက်နိုင်
မာလာစေ ရေး၊ ဟို ဖြစ် ဝိသညာ။ မှန်ကန် သော အမျိုး သားရေး၊
ဖိတ်ခိတ် ဘိုး၊ တက်ဖြတ် ဝေါ် စေ၊ မှုထွက် အခြေခံအား ဖြင့်မိတ
ဆရာသမား များ၊ နှင်၊ ဖိတ်နိုင်စိတ်၊ ခေါင်း၊ ဆောင်များ၊
ဆယ်ဝါ ရှိသေးလေး၊ စား၊ စိတ်၊ ဝိသား၊ စုအပေါ်၊ ချစ်ခင်မြတ်
နိုး၊ စွာဖြင့်၊ အနစ်နာခံ ဆောင်၊ ရှက်လို လေး၊ ဝိတ်၊ ပြည့်သူ နီ
ထိ အမျိုး သား၊ ဝေ၊ ဝေ၊ အနုပညာ၊ တာဝန်၊ သာသနာ၊
ဆိုက်ရသည့် ဘေး၊ များ၊ အပေါ်၊ ဖြတ်နိုး၊ နှိမ့်၊ ထွက်တာစိတ်
သေဗျာဏ်၊ ကိန်း၊ အောင်း၊ တည်ရှိမှာသာ၊ နိုင်ငံ၊ နှင်၊ လူ၊ များ၊ အပေါ်၊
အထက်ပေး၊ တာထွက်မည့်၊ ထိုင်း၊ ဒုစိပြည့်ဒုစိစိတ်များ၊ ပေါက်-
စွား၊ လာစေဖြင့် ဝိသညာ။ သို့ဖြင့်၍ ဖိတ်လိုက်တာသာ၊ သာသနာ၊
ဝေ၊ ဝေ၊ ယဉ်ရေး၊ မှုထိုက်၊ နှိတ်သင်္ဃာလို၊ သင်္ဃာ၊ ပေး၊ ဤ
မည်အပြင် လက်ခံ၊ လက်ယာ နိုင်ငံကြီး၊ ဝေ၊ အုပ်စုအသွယ်သွယ်
ထိုက်၊ သိခြင်း၊ ဝေ၊ များ၊ ဝေလေး၊ ရှိကိန်း၊ ယဉ်ရေး၊ များ၊
ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဖိတ်ထိုက်၊ စား၊ သိချင်း၊ သေဗျာဏ်ထိုက်၊ ကြိတ်ကြိတ်မတ်မတ်၊
တာ၊ ဆီး၊ ဝိတ်ဝင်ကြံ၊ ရပါမည်။ တပ်၊ ဝေ၊ တပ်၊ အစွဲအစည်း၊ ကျင့်၊ အ
ဖိန်နှင်၊ တာဝန်၊ ဝေ၊ တမ်း၊ ဝေ၊ နတ်ထိုက်၊ ဝေ၊ မတ်၊ ဝေ၊ ဝေ၊
အစွဲအစည်း၊ အထွက်၊ ဟိုဝင်၊ ဘိုး၊ ဝေ၊ လာသဖြင့်၊ ဝေ၊ ဝေ၊
မျိုးသွယ်၊ ထုတ်ခတ်ဝတ်စုံထိုက်၊ ဝေ၊ ဝေ၊ ဝေ၊ အဖြတ်၊ ချက်ဝတ်ကြ-
သနတ်၊ လိမ်း၊ သိရည်၊ တား၊ ထိုက်၊ ဖုတ်ထိုက်၊ ဝေ၊ ဝေ၊
မျိုး၊ များ၊ ထူး၊ ဝေ၊ လာသွယ်၊ ဝေ၊ ဝေ၊ လူ၊ ဝေ၊ အများ၊ ဝေ၊ သည်၊ နိုင်ငံ
အထွက်၊ တာဝန်၊ လက်မှတ်၊ ဝေ၊ ထိုက်၊ တား၊ ဝေ၊ ထွက်၊ ဝေ၊
တာဝန်၊ မေ၊ တက်ကြံ၊ ဝေ၊ များ၊ ဝေ၊ ဝေ၊ ဝေ၊ ဝေ၊ ဝေ၊
လေး၊ တား၊ ဝေ၊ များ၊ အထွက်၊ ဝေ၊ ဝေ၊ ဝေ၊ ဝေ၊
လေး၊ တား၊ ဝေ၊ များ၊ အထွက်၊ ဝေ၊ ဝေ၊ ဝေ၊ ဝေ၊
လေး၊ တား၊ ဝေ၊ များ၊ အထွက်၊ ဝေ၊ ဝေ၊ ဝေ၊ ဝေ၊

များ ကို၊ ဤမျှအရေးကြီးသော တိကျမှန်ကန်စွာ ဖော်ထုတ်၍၊
အမြေမှန် ဤအဖွဲ့ရသော တာဝန်များ ထွက်၊ တာဝန်များ
၏ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒဝတ်စုံကို ရှိစေရန် ချစ်မြတ်နိုးစွာ နှိပ်
နှင်းလုပ်ရန် အထွတ်အမြတ် ရှိစေရန် အရေးကြီးစွာ အသိတရား
ရှိသည့် ကိုယ်ကျင့်ကရား တောင်း သူများ ကိုသာ တာဝန်အ
ထောက်ရန်။

(ဥ) ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း ရှိ ခြံနယ်ဝိတ်၊ ကောင်းစံခင်၊ ဌာနဆိုင်
ရာအဖွဲ့အစည်း များ အတွင်း နိုင်ငံတော်၏ တာဝန်များ
ပေး အပ်ရာ၌ ပုံမှန်အတိုင်း ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခန့်
အပ်စေရန်အတွက် နိုင်ငံတော်၏ ရည်မှန်းချက်များ ပေါက်
မြောက်စေရေး အတွက် စိတ်ချနှစ်ချစ်စွာ ဖြစ်ပါ။ အထက်အဖွဲ့အ
စည်းကြီး များ မှ လိုအပ်သလိုကြပ်မတ်၍ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ဝင်
ရောက်ပြီး လူမှန်နေရာမှ ဝင်ရောက်ရွေးချယ်ပေး
ရမည့်အခြေအနေတွင် ရှိပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ရာထူး
တာဝန်ခင်၊ ရက်ပိုင်ခွင့်ကြီး ခြံအရ သာလွန်သော ပုဂ္ဂိုလ်အ
ချို့သည့် နိုင်ငံတော်အပေါ် သစ္စာရှိရှိ အနစ်နာခံ၍ အစီအ
စဉ်လိုစိတ် ရှိကြသူများ မထုတ်သည့်အပြင် ကိုယ်ကျင့်မိမိအရ
ခွဲလမ်း လူထုအနေဖြင့် ယင်း ထို့အပေါ်တွင် အဖျက်အစား က
လေးစား စရာ တထွက်မှု မရှိကြပါ။ ပမ်းနည်း စရာ အ
ကောင်းဆုံး မှာယခင်ပေလိဟောင်း ခေတ်ဆိုးမှ နိုင်ငံ
ရေးသမား သို့သော် ညွှန်ကြားရေး နိုင်ငံတော်၏ ကိုးမက်
ကောင်း မှန်ရေး အတွက် မရပ်တန့်ဘဲ ဝင်း သို့မဟုတ် အ
ထွက် လူထုအား တကွတဖွဲ့ အပြိုင်ပေး စည်းရုံး၍ ယင်း
များ သို့မဟုတ် အောင်ကော၊ ဝေရီရေ ကိုသာ စည်းရုံး နေကြပါ
သည်။ ရိုးသား မှုဖြင့် အားစိုက် ခွန်ခိုက် အနစ်နာခံ
သော ဝင်ရောက်နေကြသော ဗဟိုချက် ဝင်ရောက် ပြည့်ဝသူများ
ရှိကြသော်လည်း ရာထူး တာဝန်ကြီး ခြံအရ ပြောဆိုလုပ်
ကိုင်အဆုံး အဖြတ် ပေး နိုင်သူများ မထုတ်ကြချေ။ ရိုးသား ကြာ
များ သည် မိမိတို့တွင် ရှိရင်း မှလ လုပ်ရည်ကို ရည်စွမ်းအင်
ကိုပင် ယင်း ပုဂ္ဂိုလ်များ နှင့် လူတို့စေရန် အောင်မြင်စွာ ဖိုပု
ဂ္ဂိုလ်များ နှင့် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်စေရန် မိမိတို့ကိုယ်ကို၊
မိမိတို့ ချစ်တမ်း ယိန်းချစ်ကာ အဆင်ပြေသလို နေထိုင်ကြရ

